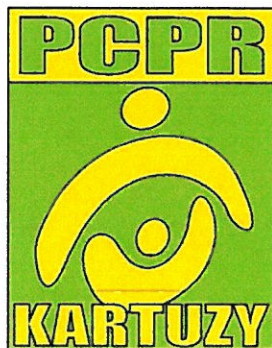

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
83-300 Kartuzy, ul. Mściwoja II 20
Tel/fax. 58 685 33 20, 684 00 82
e-mail: sekretariat@pcprkartuzy.pl
www.pcprkartuzy.pl

Sprawozdanie
z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Kartuzach

za okres od stycznia do grudnia 2018 roku
wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Kartuzy, luty-marzec 2019 r.

Wprowadzenie

Stosownie do zapisów art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.) dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach jako jednostka organizacyjna powiatu kartuskiego utworzona na mocy uchwały Nr VI/24/99 Rady Powiatu Kartuskiego z dnia 25 marca 1999 r. realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz w oparciu o uchwałę Rady Powiatu Kartuskiego Nr XXXVI/266/06 z dnia 13 czerwca 2006 r. prowadzi Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Starosta Kartuski zarządzeniem Nr 58/11 z dnia 8 września 2011 r. wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie kartuskim.

20 03 2019

DYREKTOR

Grzegorz Mikiciuk

SPIS TREŚCI

I.	Zatrudnienie	3
II.	Sprawozdanie finansowe	4
III.	Realizacja działań w zakresie pieczy zastępczej w roku 2018	6
IV.	Poradnictwo specjalistyczne	28
V.	Realizacja zadań w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	37
VI.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kartuzach	51
VII.	Realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych i programów	53
VIII.	Doradztwo Metodyczne i Szkolenia Kadry Pomocy Społecznej	57
	Załącznik do sprawozdania – wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej w powiecie kartuskim na rok 2019	60

I. Zatrudnienie

Wszechstronny i złożony charakter udzielanych świadczeń wymaga zatrudnienia odpowiednich specjalistów. Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2018 roku wyniósł 34 etaty (36 pracowników), w tym 7 osób przebywa na urlopie macierzyńskim, jedna osoba jest na urlopie wychowawczym. Wśród zatrudnionych 6 osób posiada orzeczenie o niepełnosprawności. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi 16,18%.

Nadzór merytoryczny nad działalnością PCPR sprawuje Wydział Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Tabela 1. Struktura wykształcenia pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach

Lp.	Wykształcenie	Liczba osób
1	Średnie	6
2	Licencjat	2
3	Magisterskie	28
4	Podypłomowe	9

Tabela 2. Struktura zatrudnienia pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach

Lp.	Komórki organizacyjne/ stanowiska pracy	Liczba osób zatrudnionych
1	Dyrektor	1
2	Dział Organizacyjny	6
3	Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	9
4	Dział Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej	5
5	Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym	4
6	Księgowość	3
7	Centrum Interwencji Kryzysowej	2
8	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	6
Łącznie:		36

II. Sprawozdanie finansowe

Dział 852 rozdział 85218 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Plan	1 414 955,00 zł
Wydatki	1 401 162,72 zł
w tym:	
wynagrodzenia osobowe i bezosobowe wraz z pochodnymi	1 125 109,00 zł
działalność PCPR	276 053,72 zł

Dział 855 rozdział 85510 Placówki Opiekuńczo –Wychowawcze

Plan	212 800,00 zł
Wydatki:	176 469,94 zł
w tym:	
świadczenia na kontynuowanie nauki	92 357,18 zł
pomoc na pokrycie kosztów wynajmu pokoju	2 100,00 zł
pomoc na usamodzielnienie	51 352,00 zł
pomoc na zagospodarowanie	23 116,00 zł
zakup usług przez JST od innych JST	7 544,76 zł

Dział 855 rozdział 85508 Rodziny zastępcze

Plan	3 778 767,00 zł
Wydatki	3 701 015,36 zł
w tym:	
- świadczenia na utrzymanie dziecka w pieczy rodzinnej	2 007 750,10 zł
- wynagrodzenia bezosobowe dla zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, osoby do pomocy, rodziny pomocowe wraz z pochodnymi	960 102,01 zł
- wynagrodzenie koordynatorów wraz z pochodnymi	238 934,84 zł
- wynagrodzenie psychologa	28 134,35 zł
- świadczenia na kontynuowanie nauki	109 799,99 zł
- pomoc na usamodzielnienie	3 470,00 zł
- pomoc na zagospodarowanie	3 077,00 zł
- inne	91 004,16 zł
- zakup usług przez JST od innych JS	258 742,91 zł

Dodatek wychowawczy (500+)

Plan	789 866,00 zł
Wydatki	788 512,69 zł
w tym:	
dodatek wychowawczy	780 614,03 zł
koszty obsługi	7 898,66 zł
otrzymana dotacja	789 866,00 zł

Dział 855 rozdział 85504 Wspieranie rodziny (300+)

Plan	58 900,00 zł
Wydatki na świadczenia	53 100,00 zł
Obsługa	1 770,00 zł
Otrzymana dotacja	58 900,00 zł

Dział 852 rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy**Można Inaczej**

Plan	21 000,00 zł
Wydatki	21 000,00 zł
Otrzymana dotacja	21 000,00 zł

Projekt - Wielopoziomowa pomoc terapeutyczna dla młodzieży pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych z terenu powiatu kartuskiego.

Plan	42 000,00 zł
Wydatki	42 000,00 zł

Dział 852 Rozdział 85220 Centrum Interwencji Kryzysowej

Plan	188 720,00 zł
Wydatki	185 873,32 zł
w tym:	
wynagrodzenia osobowe i bezosobowe wraz z pochodnymi	149 756,50 zł
działalność CIK	36 116,82 zł

Dział 853 rozdział 85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Plan	2 475 184,00 zł
Wydatki	2 475 182,70 zł
w tym:	
WTZ Somonino(40 uczestników)	666 340,00 zł
WTZ Chmielno (30 uczestników)	500 380,00 zł
WTZ Stężyca (25 uczestników)	417 400,00 zł
Rehabilitacja społeczna	2 475 182,70 zł
Rehabilitacja zawodowa	0,00 zł

Dział 855 rozdział 85595 – pozostała działalność**Perła dla życia**

Plan	22 549,00 zł
Wydatki	22 549,00 zł

Klub Młodzieżowy

Plan	8 451,00 zł
Wydatki	8 436,42 zł

Dział 853 Rozdział 85321 Orzecznictwo

Plan	452 885,00 zł
Wydatki	449 544,62 zł
w tym:	
wysokość dotacji z Urzędu Wojewódzkiego:	423 255,00 zł
wynagrodzenia osobowe i bezosobowe wraz z pochodnymi	309 272,30 zł
działalność	140 272,32 zł

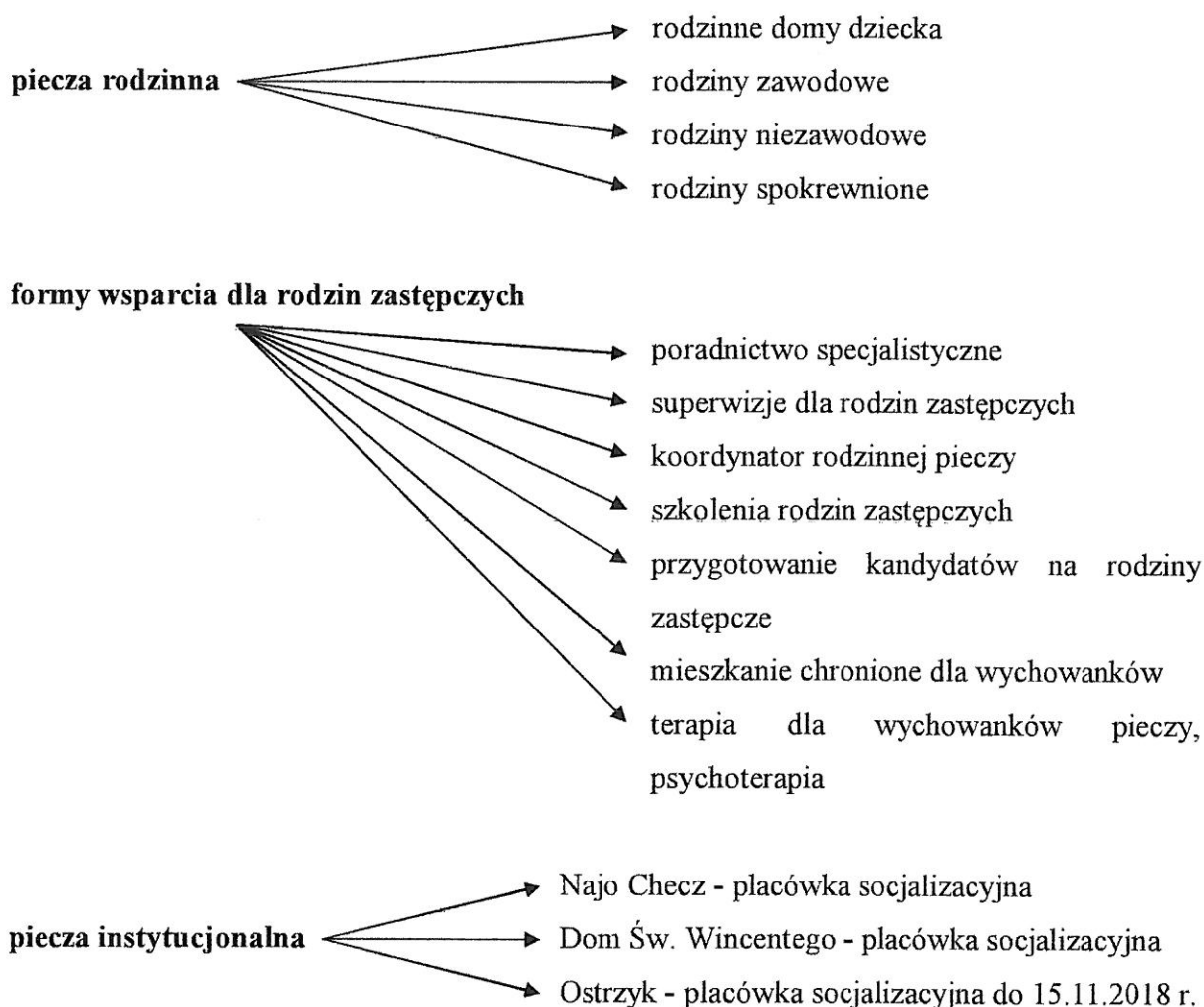
Dział 853 rozdział 85395 pozostała działalność Akademia Aktywności 2017-2018

Plan	331 539,00 zł
Wydatki	145 322,21 zł

III. Realizacja działań w zakresie pieczy zastępczej w roku 2018

Opieka nad dzieckiem i rodziną zastępczą stanowi jeden z elementów powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Celem strategicznym jest stworzenie systemu pomocy dziecku z uwzględnieniem potrzeby bycia w rodzinie lub zapewnienie opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencyjnych form rodzinnych.

Opieka nad dzieckiem w powiecie kartuskim była realizowana w formie opieki rodzinnej i instytucjonalnej. Poniżej rodzaje pieczy i formy wsparcia dla rodzin.

W roku 2018 ponownie nastąpił drastyczny wzrost ilości dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Do rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej trafiło łącznie 51 dzieci. Najczęstszą przyczyną umieszczeń dzieci poza rodziną są zaniedbania i bezradność

w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz alkohol i problemy wynikające z nadużywania go – zaniedbania opiekuńcze, przemoc czy nieprawidłowości w wypełnianiu obowiązków wychowawczych. Znaczący wpływ na rozpad rodziny, obok uzależnienia od alkoholu mają nowe czynniki, takie jak uzależnienia behawioralne. W rodzinach zanika więź, tradycje, wspólne spędzanie czasu, na rzecz wirtualnej rzeczywistości kreowanej przez portale społecznościowe. Zanika granica pomiędzy tym co dobre i rozwojowe, a tym co niedopuszczalne. Stąd dzieci trafiające do pieczy zastępczej mają znacząco zaburzone więzi, zakłócone funkcjonalnie społeczne, brak im autorytetów moralnych, często doświadczyły nadużycia emocjonalnego lub seksualnego. Tym samym piecza zastępcza nie polega już na zabezpieczaniu podstawowych potrzeb a na całościowej, wielospecjalistycznej opiece nad dzieckiem.

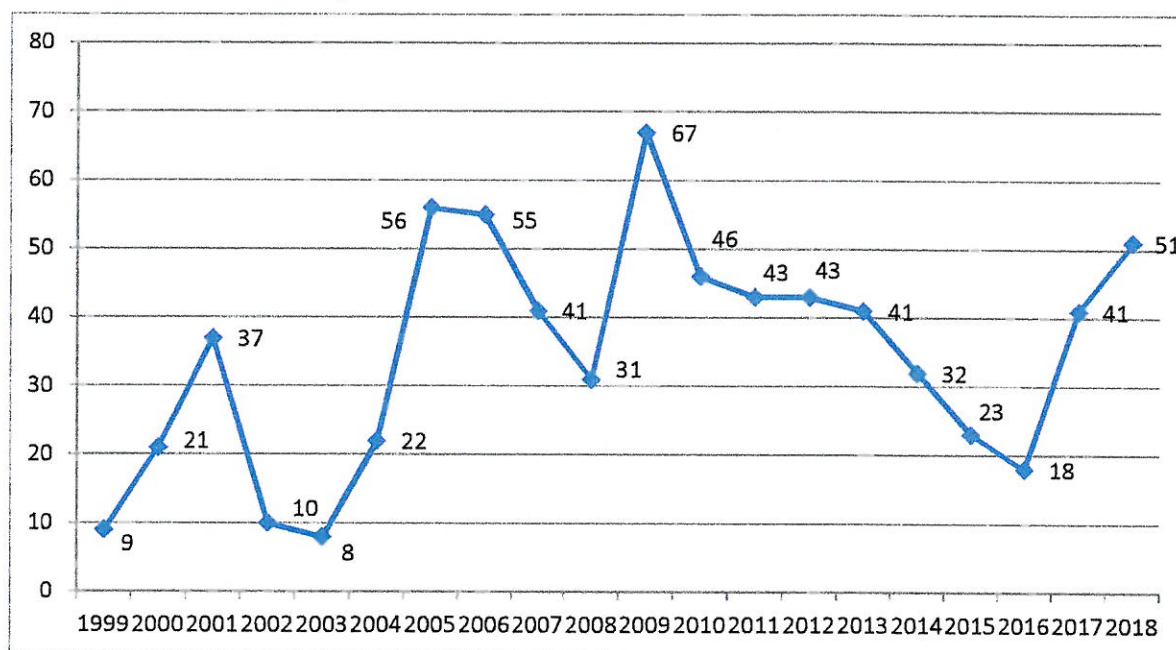
Tabela 3. Powód umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w roku 2018

Lp.	Powód umieszczenia	Ilość dzieci
1	nadużywanie alkoholu	17
2	zaniedbania i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	18
3	Sieroctwo/półsieroctwo	2
4	pobyt za granicą rodziców	0
5	długotrwała choroba rodziców	1
6	przemoc	11
7	pobyt rodzica w zakładzie karnym	0
8	pozostawienie w szpitalu	2
9	pozostawienie w „oknie życia”	0
10	niepełnoletność rodziców	0
Razem		51

Wiele rodzin nadal zamieszkuje w trudnych warunkach, nie przeznaczając dodatkowych środków na podniesienie jakości życia, mimo wprowadzenia od 2016 r. programu „500+”. Program sprawił, że nie ma w Polsce rodzin z dziećmi żyjących w skrajnym ubóstwie, podstawowe potrzeby są zabezpieczane, jednakże nie podniosło to umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i nie zmieniło sytuacji emocjonalnej w najbardziej dysfunkcyjnych rodzinach. Jednocześnie część rodziców zrezygnowała z pracy zawodowej, również tej dorywczej, co dodatkowo dezorganizuje życie rodziny. Równolegle zaniedbania wobec dzieci, przemoc i inne krzywdzące działania przybierają coraz okrutniejszy charakter.

Poniższy wykres obrazuje skalę problemu w latach 1999-2018.

Wykres 1. Liczba dzieci z terenu powiatu kartuskiego umieszczonych w zastępczych formach opieki w latach 1999 – 2018

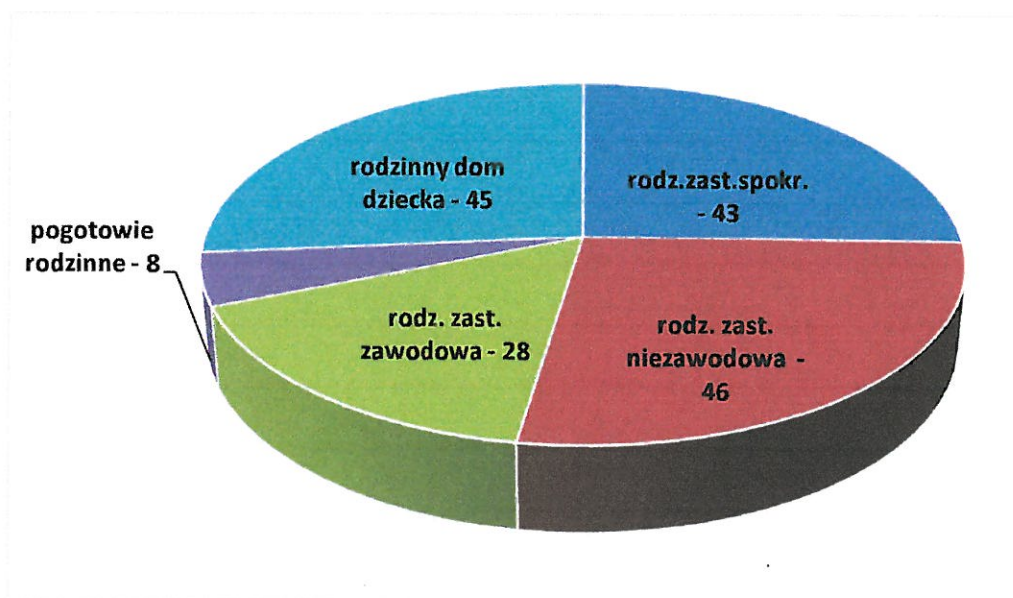

W roku sprawozdawczym 40 dzieci trafiło do pieczy rodzinnej, a 11 trafiło do pieczy instytucjonalnej. Oprócz nowych dzieci przyjętych do rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w pieczy zastępczej w roku 2018 łącznie przebywało 252 dzieci, co obrazuje tabela nr 4.

Tabela 4. Liczba dzieci w pieczy zastępczej w 2018 roku

Lp.	Wyszczególnienie form pieczy	Liczba rodzin i placówek	Liczba dzieci korzystających
1.	Rodziny zawodowe	9	27
2.	Rodziny zawodowe o charakterze pogotowia	2	8
3.	Rodziny zawodowe specjalistyczne	1	1
4.	Rodziny niezawodowe	35	46
5.	Rodziny spokrewnione	28	43
6.	Rodzinne domy dziecka	6	45
7.	Placówki socjalizacyjne	3	82
Razem			252

Wykres 2. Ilość dzieci przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej w roku 2018

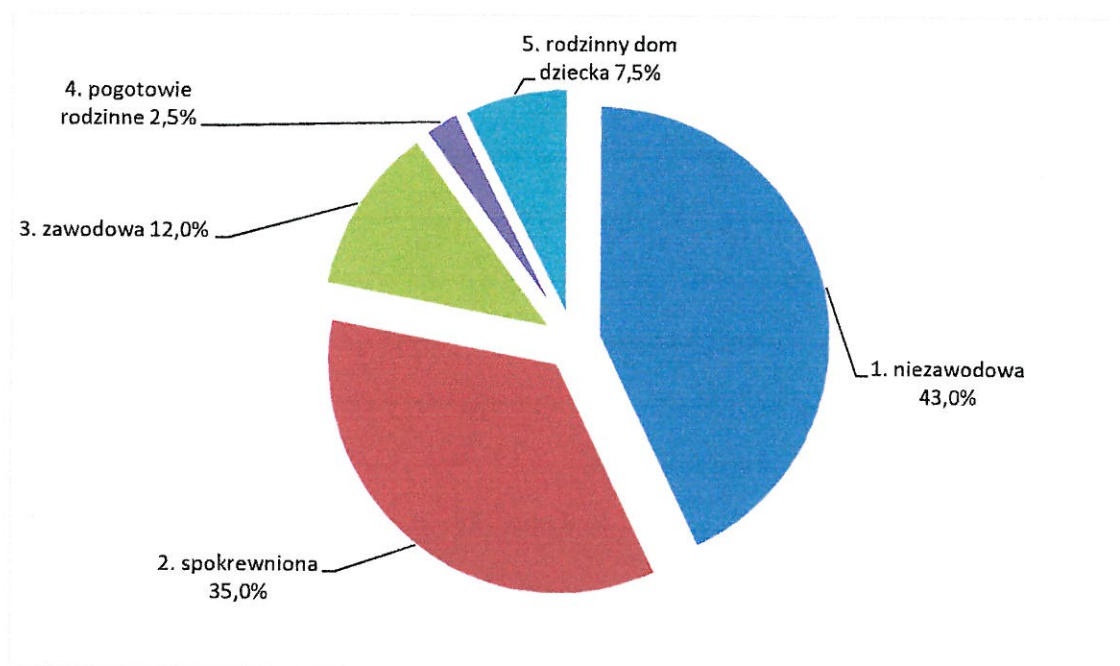
Nadal brakuje rodzin specjalistycznych oraz kandydatów gotowych podjąć się opieki nad starszymi dziećmi oraz wieloosobowymi rodzeństwami. W roku 2018 nie przeszkolono ani nie zakwalifikowano żadnych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. To bardzo niepokojące zjawisko. Aktualnie powiat praktycznie nie dysponuje wolnymi miejscami w rodzinnej pieczy zastępczej i po raz pierwszy realnie zwraca się o pomoc do innych organizatorów. Niestety w ościennych powiatach sytuacja jest podobna – dotychczasowa baza miejsc została wyczerpana i brakuje nowych kandydatów. Brakuje również placówki specjalistycznej dla dzieci i młodzieży prezentującej nasilone zachowania destrukcyjne i agresywne po przeżytej przemocy lub traumie. Pomimo podejmowania intensywnych działań zachęcających do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, nie udało się pozyskać nowych kandydatów. Ilość rodzin w powiecie przedstawia tabela nr 5.

Tabela 5. Liczba rodzin zastępczych w powiecie kartuskim w latach 2011 - 2018

L.p.	Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Rodzina zastępcza spokrewniona	43	32	31	32	29	32	26	28
2	Rodzina zastępcza niezawodowa	21	30	38	37	38	39	32	35
3	Rodzina zastępcza zawodowa	4	3	7	9	9	11	10	10
4	Rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	5	5	2	2	2	2	2	2
5	Rodziny dom dziecka	1	2	2	3	3	3	5	6
OGÓŁEM		74	72	80	83	81	87	75	81

Jak wynika z tabeli największą grupę stanowią rodziny niezawodowe i spokrewnione. Zmiana ilościowa w liczbie rodzin spokrewnionych wynika po części ze zmiany definicji zawartej w przepisach – aktualnie rodzinę spokrewnioną stanowią jedynie dziadkowie oraz dorosłe rodzeństwo dziecka, dalsi krewni stanowią rodzinę niezawodową. Po latach funkcjonowania ustawy widzimy, że wprowadza to pewien porządek w funkcjonowaniu rodzin, ale również trudność – dalsi krewni muszą przejść procedurę kwalifikacyjną, co wydłuża oczekiwanie na umieszczenie u osoby, z którą dziecko jest związane. W powiecie nadal brakuje rodzin zastępczych specjalistycznych i rodzin gotowych do przyjęcia liczego rodzeństwa. Strukturę rodzinnej pieczy przedstawia wykres nr 3.

Wykres 3. Procentowy udział poszczególnych form w pieczy zastępczej rodzinnej w roku 2018

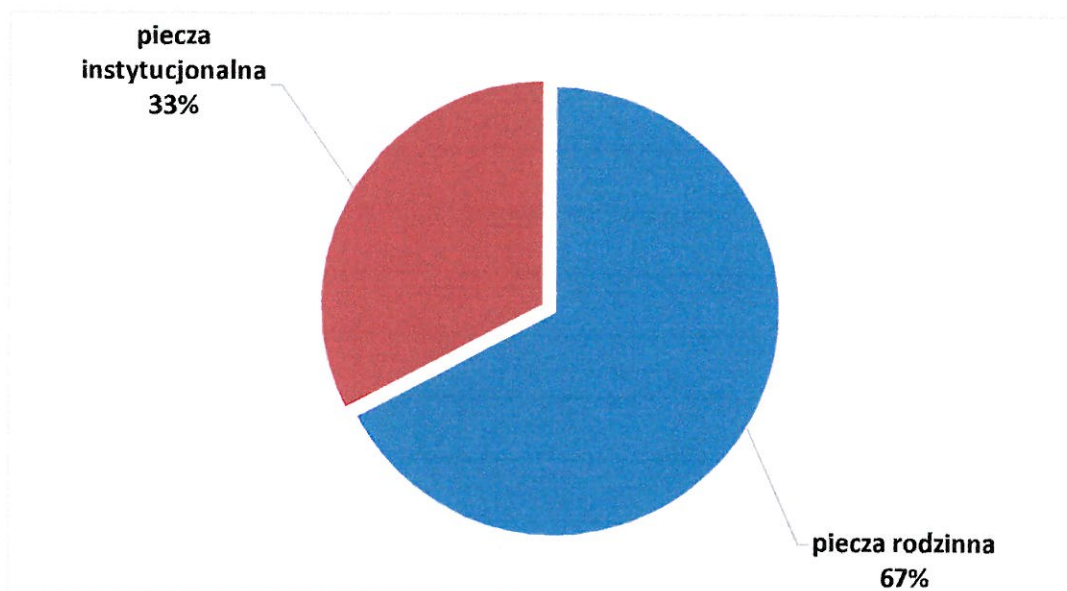

W dalszym ciągu utrzymuje się tendencja, że w pierwszej kolejności dzieci kierowane do pieczy umieszczane są w rodzinach zastępczych. Do placówek trafiają głównie dzieci powyżej 10 roku życia. Procentowy udział poszczególnych form pieczy zastępczej w roku 2018 obrazuje poniższy wykres. W roku sprawozdawczym rozpoczął się proces dostosowywania placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego A'Paulo do standardów określonych w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Proces ten ma na celu reorganizację obecnie funkcjonujących placówek opiekuńczo-wychowawczych dostosowując je do placówek przeznaczonych dla 14

wychowanków, a nie jak jest obecnie dla 30 dzieci. W ramach działania zakłada się utworzenie czterech placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego dla 14 wychowanków każda (łącznie dla 56 wychowanków) w Kartuzach, co przy tendencji zmniejszającej się liczby dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych jest zasadne. Powiat posiadał umowę na zlecenie realizacji zadania w „starej” formule do 31.12.2018 r. Od 2019 r. zadanie będzie zlecone w drodze otwartego konkursu ofert w nowej formule (cztery placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego dla 14 wychowanków każda).

W systemie pieczy zastępczej w roku 2018 nastąpił też „odpływ” dzieci, 4 dzieci trafiło do adopcji, 6 dzieci powróciła do rodzin biologicznych, 22 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych usamodzielniało się.

Wykres 4. Procentowy udział dzieci przebywających w pieczy zastępczej w roku 2018

Wykres 5. Procentowe rozmieszczenie rodzinnych form pieczy zastępczej na terenie powiatu kartuskiego wg stanu na 31.12.2018 r.

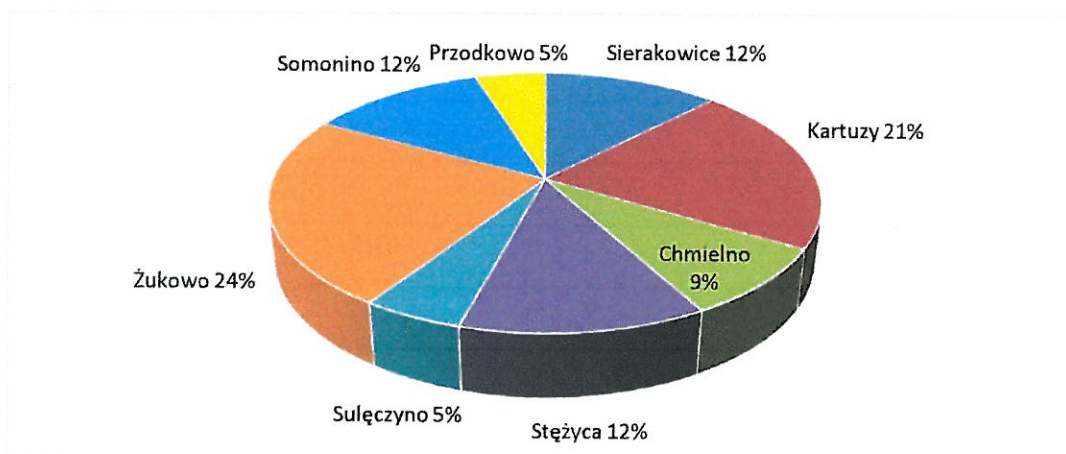

Tabela 6. Struktura rodzin zastępczych wg ilości dzieci przebywających w pieczy w 2018 roku

Lp.	Liczba dzieci	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Rodzinny dom dziecka	Razem
1.	* bez dziecka	0	0	0	0	0	0
2.	z 1 dzieckiem	18	27	3	0	0	48
3.	z 2 dzieci	6	5	0	0	0	11
4.	z 3 dzieci i więcej	4	3	7	2	6	22

* rodziny oczekujące na przyjęcie dziecka

W roku sprawozdawczym najwięcej rodzin zastępczych, bo aż 48 w pieczy posiadało tylko jedno dziecko, 11 rodzin sprawowało opiekę nad dwójką dzieci, a 22 rodziny obejmowały opieką trójkę i więcej dzieci.

Ważnym elementem opieki nad dzieckiem jest jego wiek. W roku 2018 – 77 dzieci przebywających w pieczy było w wieku od 7 do 13 lat. Równie liczną grupę stanowiły dzieci od 14 do 17 lat bo aż 71 dzieci. Znaczącą grupą byli dorośli wychowankowie, którzy przygotowywali się do usamodzielnienia. Pozostałe 45 dzieci nie przekroczyło 6 roku życia. Powyższe dane obrazuje tabela nr 7.

Tabela 7. Struktura wieku dzieci w pieczy zastępczej w powiecie kartuskim – stan na 31.12.2018 r.

Lp.	wiek dziecka	rodzina zastępcza spokrewniona	rodzina zastępcza niezawodowa	rodzina zastępcza zawodowa	rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	rodzinny dom dziecka	placówki opiekuńczo-wychowawcze	Razem
1	Do 3 lat	3	5	1	5	4	0	18
2	4 - 6	8	1	4	2	10	2	27
3	7-13	16	8	14	1	20	18	77
4	14-17	9	14	7	0	7	34	71
5	18-24	7	18	2	0	4	0	31

Przy sprawowaniu pieczy istotny jest również wiek opiekunów. Strukturę wieku opiekunów zastępczych w powiecie kartuskim obrazuje tabela nr 8.

Tabela 8. Struktura wieku rodziców zastępczych

Lp.	wiek	rodzina zastępcza spokrewniona	rodzina zastępcza niezawodowa	rodzina zastępcza zawodowa	rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	rodzinny dom dziecka	Razem
1.	Do 21 lat	0	0	0	0	0	0
2.	22-30	1	2	0	0	0	3
3.	31-40	2	7	1	0	2	12
4.	41-50	3	11	6	2	4	26
5.	51-60	8	12	3	0	0	23
6.	61-70	12	3	0	0	0	15
7.	powyżej 71 lat	2	0	0	0	0	2

Jak wynika z tabeli najczęściej rodziców zastępczych było w wieku 41 – 60 lat. Kolejną grupę stanowili opiekunowie w wieku 61-70 lat oraz ci, którzy nie przekroczyli 40 roku życia. Powyżej 70 roku życia aktualnie jest dwóch opiekunów, stanowiący rodzinę spokrewnioną. Obrazuje to, że opiekunowie zdają sobie sprawę z ograniczeń związanych z wiekiem, stanem zdrowia i wygaszają funkcje rodziny zastępczej zanim osiągną starszy wiek. Nie dotyczy to dziadków, którzy niejako „przymuszeni” sytuacją rodzinną sprawują funkcję do czasu usamodzielnienia się najmłodszego wychowanka, a często podejmują się opieki będąc już w zaawansowanym wieku.

Trudności i deficyty dzieci trafiających do pieczy

Jednym z problemów przy umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej jest brak głębokiej i trafnej informacji na temat ich dotychczasowej sytuacji osobistej i rodzinnej. Wiele rodzin dysfunkcyjnych nadal nie współpracuje z asystentem rodziny. Ponadto, diagnozy sytuacji rodziny sporządzane przez asystentów dotyczą w znaczącym stopniu sytuacji socjalnej, natomiast nie zawierają szczegółowych informacji o historii rodziny, genogramie, więziach i zaburzeniach emocjonalnych. Zapewne wynika to z nikłego przygotowania asystentów do pracy w takim obszarze oraz braku narzędzi, co w dalszej konsekwencji znacząco utrudnia to rozpoczęcie pracy terapeutycznej z dziećmi. Organizator pieczy zastępczej nie otrzymuje również diagnozy psychofizycznej dziecka. Diagnoza taka jest sporządzana dopiero po umieszczeniu dziecka w pieczy, na podstawie badania psychologicznego, wywiadu z opiekunami oraz rodzicami dziecka, jeśli są dostępni. Diagnoza taka jest jednakże obciążona błędem, ponieważ na wynik badania ma wpływ sytuacja odebrania dziecka ze środowiska

rodzinnego, tym samym nie jest możliwe określenie jego wyjściowego stanu psychicznego oraz poziomu rozwoju.

W kolejnym roku dzieci przyjęte do pieczy zastępczej prezentują nasilone objawy wynikające z dotychczasowych doświadczeń życiowych. Najbardziej „widocznym” objawem są deficyty ze spektrum FAS – zarówno somatyczne (niedobór wagi i wzrostu, wolniejszy rozwój fizyczny, wady serca i inne), jak i psychologiczne (niepełnosprawność intelektualna, zaburzenia emocjonalne, trudności w funkcjonowaniu społecznym).

U starszych dzieci dominują zaburzenia potraumatyczne, często pod postacią niepokoju, nadpobudliwość z deficytem uwagi (u nastolatków przejawiająca się poprzez zachowania opozycyjno-buntownicze), niepełnosprawność intelektualna, oznaki demoralizacji, depresje młodzieńcze, zachowania ryzykowne, zachowania seksualne, specyficzne zaburzenia umiejętności szkolnych, autoagresja. Właściwie wszystkie dzieci przyjęte w ostatnich latach do pieczy prezentują znacząco zaburzone więzi w połączeniu z deficytami zdrowotnymi. Schorzenia somatyczne wynikają zarówno z chorób, jak i zaniedbań opiekuńczych we wczesnym okresie rozwoju (brak szczepień o czasie, brak adekwatnej opieki medycznej, częste infekcje wynikające np. z posuniętej próchnicy lub nieodpowiedniej higieny), wreszcie trwałe uszkodzenia będące skutkiem przemocy. Wiele zaburzeń występuje łącznie.

Dzieci w pieczy zastępczej wymagają szczegółowej diagnozy, zarówno psychologiczno-pedagogicznej jak i medycznej oraz szerokiej opieki specjalistycznej.

Częstotliwość występowania poszczególnych zaburzeń prezentuje tabela nr 9.

Tabela 9. Częstotliwość występowania zaburzeń u wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej

Lp.	Obszar zaburzeń	Liczba dzieci
1	FAS, FASD	26
2	ADHD	7
3	PTSD, inne zaburzenia potraumatyczne	39
4	Demoralizacja, zachowania ryzykowne	12
5	Zaburzenia depresyjne i nerwicowe	12
6	Erotyzacja zachowań	9
7	Specyficzna zaburzenia umiejętności szkolnych	23
8	Autoagresja	17
9	Upośledzenie umysłowe	34

Ze względu na przejawiane zaburzenia i deficyty, spora część wychowanków została objęta stałą specjalistyczną opieką, co przedstawia tabela nr 10.

Tabela 10. Ilość dzieci pozostających pod stałą opieką specjalistyczną

Lp.	Specjalista/obszar pomocy	Ilość dzieci
1	Psycholog/psychoterapeuta	35
2	Psychiatra	23
3	Hospitalizacja psychiatryczna	1
4	Neurolog	14
5	Endokrynolog	5
6	Rehabilitacja ruchowa	20
7	inne	42

W roku szkolnym 2018/2019 - 11 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej realizuje obowiązek szkolny w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych i ośrodkach rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczych (tzw. OREW). Jedno dziecko porusza się na wózku inwalidzkim, jedno ma niepełnosprawność sprzężoną i wymaga zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, jedno dziecko ma Zespół Downa.

Klub Młodzieżowy przy PCPR Kartuzy

Uzupełnieniem oferty terapeutycznej jest działalność Klubu Młodzieżowego. Spotkania mają formę zajęć socjoterapeutycznych uzupełnionych wyjazdami integracyjno-edukacyjnymi (kino, muzea, wydarzenia kulturalne, ale również wspólne wyjścia np. do restauracji, na kręgle). Klub Młodzieżowy przy PCPR powstał w 2015 roku w ramach projektu z Programu Ochrony „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w tworzeniu Systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” MRPiPS. Powstał jako oferta dla młodzieży pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych, umieszczonych w pieczy zastępczej jako profilaktyka zjawiska przemocy domowej oraz uzupełnienia pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz psychologa.

Cele Klubu:

1. podniesienie umiejętności społecznych uczestników,
2. integracja społeczna,
3. wspieranie procesu usamodzielnienia poprzez modelowanie postaw i zachowań akceptowanych społecznie,
4. podnoszenie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami.

W dwóch pierwszych latach działalności, dzięki środkom z MRPiPS, możliwe było zorganizowanie atrakcyjnych zajęć socjoterapeutycznych w Klubie w trakcie roku szkolnego, a także wakacyjnych spotkań w formie jednodniowych wyjazdów integracyjno-edukacyjnych.

Po dwóch latach uznano działalność Klubu za niezbędną, uzupełniającą pracę terapeutyczną psychologa i znacząco poprawiającą funkcjonowanie społeczne i szkolne uczestników. W związku z tym, środki na ten cel zostały zarezerwowane przez Powiat Kartuski.

W zajęciach Klubu uczestniczyło w poszczególnych latach od 13 do 16 wychowanków pieczy zastępczej. Idea Klubu opiera się na całkowitej akceptacji (przy braku akceptacji dla negatywnych zachowań), nie jest możliwe „bycie relegowanym” z grupy. Jest dużo pracy socjoterapeutycznej, opartej na biografii i odczuciach uczestników. Grupę prowadzi troje trenerów przy wsparciu kierownika, co pozwala na prawie indywidualny kontakt z uczestnikami. Na spotkania są zapraszani również zewnętrzni specjaliści – m. in. doradca zawodowy, pracownik socjalny, seksuolog-edukator, socjolog którzy prowadzą zajęcia, warsztaty i prezentacje z określonych obszarów.

Ważnym aspektem są wspólne posiłki. Posiłki są przygotowywane przez uczestników wraz z trenerami, a wspólne ich spożywanie służy modelowaniu więzi. Czasami organizowane są wyjścia do restauracji, co ma na celu nauczanie norm społecznych, zasad zachowania, ale też odkrywanie nowych smaków.

Dużo czasu poświęca się również na swobodne bycie razem, dzięki czemu wychowankowie otwierają się, dzielą swoimi odczuciami i troskami w swobodnej atmosferze wymiany emocjonalnej.

Zajęcia prowadzone są przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (pedagog, psychotraumatolog, trener) w ramach pracy etatowej. Ze względu na stosunek ilości trenerów do ilości uczestników, każdy z uczestników Klubu ma szansę na zindywidualizowany, terapeutyczny kontakt.

W roku sprawozdawczym działalność klubu była finansowana ze środków powiatu kartuskiego oraz ze środków pochodzących z MRPiPS w ramach Programu Oślonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w tworzeniu Systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” – według projektu „Wielopoziomowa pomoc specjalistyczna dla młodzieży pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych z terenu powiatu kartuskiego”.

W okresie sprawozdawczym 19 dzieci z terenu powiatu kartuskiego przebywało w pieczy zastępczej na terenie innego powiatu, w tym 18 dzieci w pieczy rodzinnej

a 1 dziecko w pieczy instytucjonalnej. Natomiast, aż 67 dzieci z innych powiatów przebywało w zastępczych formach opieki w powiecie kartuskim, co obrazuje tabela nr 11.

Tabela 11. Liczba dzieci z innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej na terenie powiatu kartuskiego w roku 2018

Lp.	Miejsce pochodzenia dziecka	Pieczna rodzinna	Pieczna instytucjonalna	Razem
1.	Miasto Gdańsk	8	1	9
2.	Miasto Gdynia	2	-	2
3.	Miasto Sopot	2	-	2
4.	Miasto Kraków	1	-	1
5.	Miasto Łódź	4	-	4
6.	Miasto Słupsk	1	6	7
7.	Powiat Wejherowski	13	-	13
8.	Powiat Kościerski	2	1	3
9.	Powiat Zgierski	1	-	1
10.	Powiat Kędzierzyńsko- Kozielski	2	-	2
11.	Powiat Gdański	2	2	4
12.	Powiat Sztumski	1	-	1
13.	Powiat Lęborski	1	-	1
14.	Powiat Bytowski	1	-	1
15.	Powiat Drawski	-	6	6
16.	Powiat Pucki	3	-	3
17.	Powiat Malborski	1	1	2
18.	Gmina Miasto Siemianowice	5	-	5
Razem		50	17	67

Powiat prowadzący rodzinne formy opieki lub placówki opiekuńczo-wychowawcze przyjmujący dziecko z innego powiatu zawiera porozumienie w sprawie jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie. Dochód z porozumień pomiędzy ww. powiatami w roku 2018 wyniósł 1 579 064,12 zł, co obrazuje tabela nr 12.

Tabela 12. Dochody z porozumień pomiędzy powiatami w roku 2018

Lp.	Miejsce pochodzenia dziecka	Pieczna rodzinna kwota zwrotu	Pieczna instytucjonalna kwota zwrotu	Razem
1.	Miasto Gdańsk	113 016,13 zł	57 494,52 zł	170 510,65 zł
2.	Miasto Gdynia	22 015,55 zł	-	22 015,55 zł
3.	Miasto Sopot	39 670,39 zł	-	39 670,39 zł
4.	Miasto Kraków	46 647,30 zł	-	46 647,30 zł
5.	Miasto Łódź	94 463,83 zł	-	94 463,83 zł
6.	Miasto Słupsk	8 158,00 zł	173 668,06 zł	181 826,06 zł
7.	Powiat Wejherowski	357 566,11 zł	-	357 566,11 zł
8.	Powiat Kościerski	24 728,00 zł	617,81 zł	25 345,81 zł
9.	Powiat Zgierski	28 513,47zł	-	28 513,47 zł
10.	Powiat Kędzierzyńsko- Kozielski	15 635,00 zł	-	15 635,00 zł
11.	Powiat Gdański	21 741,68 zł	66 165,97 zł	87 907,65 zł
12.	Powiat Sztumski	14 841,00 zł	-	14 841,00 zł
13.	Powiat Lęborski	27 779,89 zł	-	27 779,89 zł
14.	Powiat Bytowski	8 158,00 zł	-	8 158,00 zł
15.	Powiat Drawski	-	200 394,00 zł	200 394,00 zł
16.	Powiat Pucki	83 626,08 zł	-	83 626,08 zł
17.	Powiat Malborski	2 902,67 zł	30 600 zł	33 502,67 zł
18.	Gmina Miasto Siemianowice	140 660,66 zł	-	140 660,66 zł
Razem		1 050 123,76 zł	528 940,36 zł	1 579 064,12 zł

Od stycznia 2012 roku gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

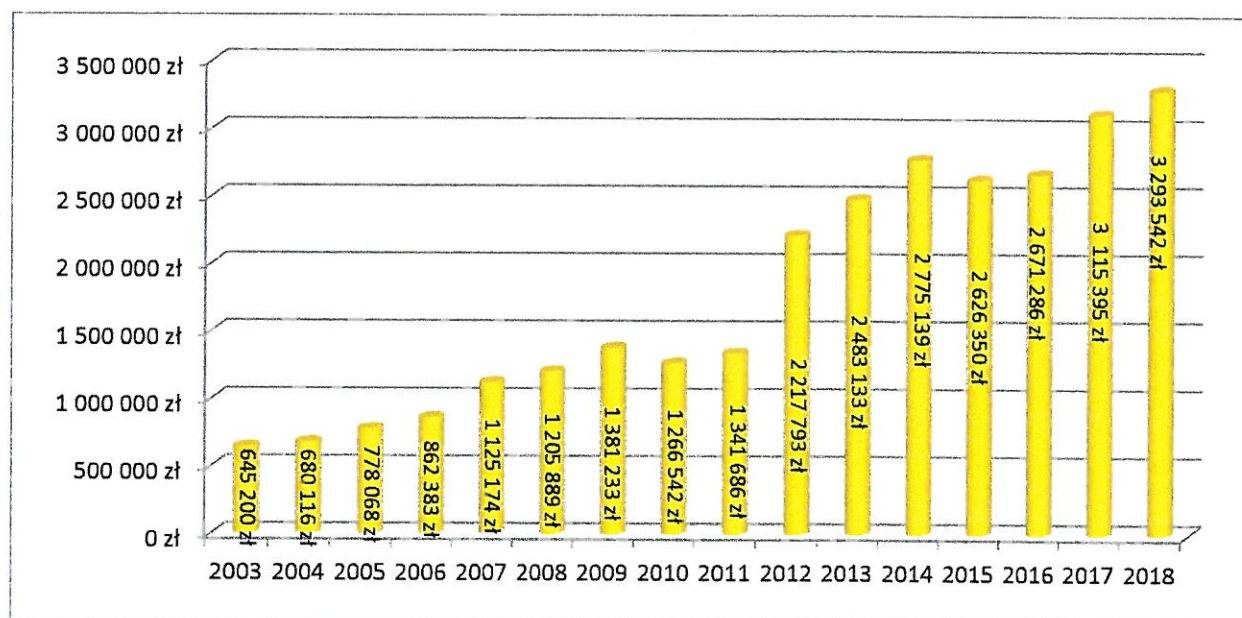
Uzyskane dochody od gmin przedstawia tabela nr 13.

Tabela 13. Dochody uzyskane z tytułu odpłatności gmin za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej w 2018 r.

Lp.	Nazwa gminy	Liczba dzieci	Kwota zwrotu	Rodzaj pieczy
1	Chmielno	6	20 110,11 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
2	Przodkowo	9	87 687,02 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
3	Sierakowice	19	185 605,05 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
4	Somonino	12	164 060,23 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
5	Stężycza	7	51 646,23 zł	piecza rodzinna
6	Sulęczyno	2	15 258,74 zł	piecza rodzinna
7	Kartuzy	34	240 668,16 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
8	Żukowo	28	152 312,87 zł	piecza rodzinna i instytucjonalna
Razem:			917 348,41 zł	

W roku sprawozdawczym z powodu zwiększonej ilości dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej nastąpił wzrost wydatków na pieczę zastępczą. Wielkość udzielonej pomocy obrazuje wykres nr 6.

Wykres 6. Wielkość udzielonej pomocy rodzinom zastępczym w latach 2003-2018

Zakres udzielonej pomocy w ramach pieczy zastępczej przedstawia tabela nr 14.

Tabela 14. Struktura wypłaconych świadczeń na utrzymanie dziecka w rodzinnej pieczy i usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej w roku 2018

Lp.	Forma pomocy	Liczba osób korzystających	Kwota wypłaconych świadczeń
1	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w tym: dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	86 rodzin 184 dzieci	1 840 347,95 zł
2	Świadczenie jednorazowe na pokrycie kosztów przyjmowanego dziecka	12 rodzin 23 dzieci	24 800,00 zł
3	Świadczenie jednorazowe lub okresowe z tytułu zdarzenia losowego	-	-
4	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	12 rodzin	96 093,31 zł
5	Świadczenie na remont	5 rodzin	15 000,00 zł
6	Środki finansowe na pokrycie niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	5 rodzin	7 400,00 zł
7	Świadczenie na utrzymanie dzieci w rodzinach pomocowych	28 dzieci	19 148,84 zł
8	Pomoc na usamodzielnienie*	10	54 822,00 zł
9	Pomoc na zagospodarowanie*	16	26 193,00 zł
10	Pomoc na kontynuację nauki*	48	202 157,17 zł
11	Wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka	19	696 624,77 zł
12	Wynagrodzenie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i pracach gospodarskich	11	279 762,30 zł
13	Wynagrodzenie rodzin pomocowych	10	12 852,95 zł
14	Szkolenia rodzin zastępczych	122	11 280,00 zł
15	Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	6 rodzin 14 dzieci	4 960,00 zł
16	Dofinansowanie do wynajmu pokoju *	2	2 100,00 zł
Razem			3 293 542,29 zł
17.	Dodatek wychowawczy (500+) finansowany ze środków budżetu państwa wraz z kosztem obsługi	72 rodzin 164 dzieci	788 512,69 zł
18.	Jednorazowe świadczenie dla dzieci i młodzieży uczących się w ramach programu rządowego „Dobry Start” finansowane ze środków budżetu państwa wraz z kosztem obsługi *	175 dzieci i osób uczących w pieczy zastępczej (117 dzieci z RZ, 58 dzieci z POW) i 2 osoby usamodzielniane	54 870,00 zł
RAZEM			4 136 924,98 zł

*Wsparcie to obejmuje wychowanków pieczy rodzinnej i instytucjonalnej

Tabela 15. Wielkość przyznanej dotacji dla placówek opiekuńczo-wychowawczych w roku 2018

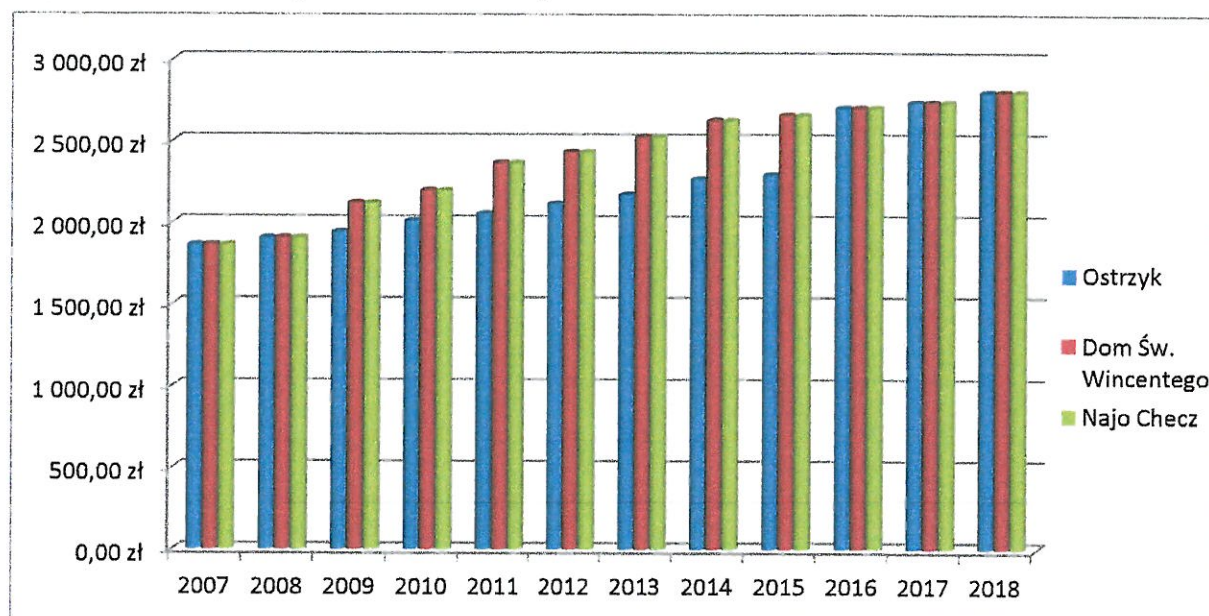
Lp.	Forma pomocy	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Łączna kwota dotacji
1	Placówka socjalizacyjna „Dom św. Wincentego” w Kartuzach	30	39	2 327 782,24 zł
2	Placówka socjalizacyjna „Najo Checz” w Kartuzach	30	31	
3	Placówka socjalizacyjna „Ostrzyk” w Kartuzach	14	11	
4	Placówka Opiekuńczo Wychowawcza dla Dziewcząt Pniewite - powiat chełmiński (do 07.03.2018 r.)	-	1	7 544,76 zł
RAZEM		74	82	2 335 327,00 zł

Wydatki na utrzymanie dziecka w placówce systematycznie wzrastają mimo, że koszt utrzymania wychowanka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo jest jednym z najniższych w województwie i w kraju. Koszt utrzymania wychowanka obrazuje tabela nr 16 i wykres nr 7.

Tabela 16. Koszt utrzymania wychowanka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2007-2018

Lp.	Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Placówka socjalizacyjna OSTRZYK w Ostrzycach	1 862 zł	1 905 zł	1 941 zł	2 009 zł	2 055 zł	2 113 zł	2 170 zł	2 266 zł	2 293 zł	2 701 zł	2 736 zł	2 799 zł
2	Placówka Socjalizacyjna Dom św. Wincentego w Kartuzach	1 864 zł	1 907 zł	2 120 zł	2 194 zł	2 365 zł	2 431 zł	2 523 zł	2 625 zł	2 656 zł	2 701 zł	2 736 zł	2 799 zł
3	Placówka Socjalizacyjna Najo Checz w Kartuzach	1 864 zł	1 907 zł	2 120 zł	2 194 zł	2 365 zł	2 431 zł	2 523 zł	2 625 zł	2 656 zł	2 701 zł	2 736 zł	2 799 zł

Wykres 7. Koszt utrzymania dziecka w placówkach w latach 2007-2018

We wszystkich sprawach dotyczących pobytu dzieci w pieczy zastępczej zbadano sytuację bytową osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy i wydano stosowne decyzje. W 2018 roku wydano łącznie 145 decyzji. Z tytułu odpłatności rodziców biologicznych uzyskano kwotę 30 982,53 zł.

Tabela 17. Liczba wydanych decyzji dotyczących opłat rodziców za pobyt dziecka w pieczy w 2018 roku

	Odstąpienie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	Ustalenie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	Umorzenie należności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	Uchylenie decyzji dotyczącej opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	Rozłożenie na raty zaległości z tytułu opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej
Liczba wydanych decyzji	145	1	0	0	0

Do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy również przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze czy rodziny zastępcze. Zgodnie z obowiązującymi przepisami dla każdego dziecka wychodzącego z systemu pomocy został opracowany indywidualny program usamodzielnienia oraz system wsparcia, co obrazuje tabela nr 18.

Tabela 18. Pomoc usamodzielnianym wychowankom w roku 2018

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba osób	Kwota
1	kontynuacja nauki	48	202 157,17 zł
2	pomoc na usamodzielnienie	10	54 822,00 zł
3	pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	16	26 193,00 zł
4	Dofinansowanie do wynajmu pokoju	2	2 100,00 zł
5	mieszkanie chronione	4	3 630,67 zł
6	pomoc psychologiczna	5	-
7	pomoc prawna	5	-
8	pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	7	-
Razem		95	288 902,84 zł

Wychodząc z założenia, że najlepszym środowiskiem dla dziecka jest rodzina, systematycznie prowadzono promocję rodzicielstwa zastępczego. Niestety, mimo intensywnych działań promocyjnych, w roku 2018 nie przeszkolono ani nie zakwalifikowano nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Pełnienie funkcji rodzica zastępczego wymaga nie tylko właściwych predyspozycji, odpowiedniego przygotowania, ale także systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji. Duży kłopot dla opiekunów stanowi rozumienie języka prawnego, z którym spotykają się na co dzień w trakcie procedur sądowych oraz przepisy prawa rodzinnego i ich zastosowanie w codziennym funkcjonowaniu rodziny zastępczej. Opiekunowie zgłaszali także oznaki przemęczenia, wypalenia. Stąd zaplanowano dwa szkolenia tematyczne odpowiadające na te potrzeby. Ponadto, w odpowiedzi na inicjatywę zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka, zorganizowano spotkanie z dyrektorem PCPR, celem omówienia trudności jak i potrzeb w zakresie sprawowania funkcji. Liczbę rodzin zastępczych uczestniczących w szkoleniach przedstawia tabela nr 19.

Tabela 19. Liczba rodzin zastępczych uczestniczących w szkoleniach w roku 2018

Lp.	Tytuł szkolenia	Liczba osób korzystających	Jednostka prowadząca szkolenie
1	„Między chaosem i spokojem” – warsztaty dotyczące czynników stresogennych w pieczy zastępczej, dobrej komunikacji w rodzinie oraz profilaktyki wypalenia	19	ARCHE Psychoterapia Gdańsk mgr Adam Chojnacki
2	Prawne aspekty rodzinnej pieczy zastępczej	19	Sędzia SR w Kartuzach w stanie spoczynku Mirosława Śmiałek
Razem		38	

Opiekunowie zastępczy mieli również możliwość uczestnictwa we współorganizowanej przez PCPR międzynarodowej konferencji szkoleniowej pt. „Trudne dziecko czy trudna rodzina? U źródła dysfunkcji”, której celem było tworzenie struktury adekwatnej pomocy dla dziecka uwzględniającej deficyty i zasoby rodziny pochodzenia.

W 2018 roku kontynuowano spotkania rodzin opiekunów zastępczych o charakterze superwizyjnym. Spotkania te prowadzone są metodą treningu balintowskiego. Grupa ma luźną, otwartą strukturę, a frekwencja świadczy o potrzebie dzielenia się zarówno pozytywnymi, jak i trudnymi doświadczeniami. Grupa superwizyjna zastąpiła funkcjonującą wcześniej grupę wsparcia i w naszej ocenie oraz rodzin jest trafionym rozwiązaniem. Osoba prowadząca to psychoterapeuta psychoanalityczny, przyjeżdżający wyłącznie na te spotkania, co tworzy atmosferę bezpieczeństwa i poufności i tym samym ułatwia dzielenie się trudnościami. W okresie sprawozdawczym odbyło się 10 takich spotkań.

Oprócz spotkań grupowych, zachowywanych w poufności, była możliwość korzystania z indywidualnych konsultacji. W spotkaniach uczestniczyło 25 osób.

Rozwiązaniem wprowadzonym ustawą z 2011 roku jest stanowisko koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Z rozmów przeprowadzanych z opiekunami wynika, że jest to ważna forma pomocy, chętnie przyjmowana przez zainteresowanych. Znaczące jest, aby koordynatorzy nawiązywali długoterminową współpracę z PCPR tak, aby przez dłuższy czas ta sama osoba współpracowała z każdą rodziną. Dzięki temu zawiązuje się wzajemne zaufanie i serdeczna współpraca, dająca rodzinom poczucie bezpieczeństwa i możliwość zwracania się z codziennymi sprawami do przydzielonej im konkretnej osoby. W 2018 roku koordynacją objęte były już wszystkie rodziny zastępcze, sprawujące opiekę nad dziećmi do 18 r.ż. Wychowankowie pełnoletni przy sporządzaniu planu usamodzielnienia są informowani o możliwości korzystania z pomocy pedagogicznej koordynatorów oraz pomocy psychologa, jednakże formalnie rodziny takie nie pozostają już pod opieką koordynatorów (głównie ze względu na brak zobowiązania po 18 r.ż. do sporządzania okresowych ocen sytuacji dziecka i innych dokumentów sprawozdawczych do Sądu Rodzinnego). Strukturę wykształcenia i kompetencji koordynatorów przedstawia tabela nr 20.

Tabela 20. Struktura wykształcenia, kwalifikacji, czasu pracy i ilości objętych rodzin przez koordynatorów

Koordynatorzy w Zespole Rodzinnej Pieczy Zastępczej		
Wykształcenie	Zatrudnienie	Ilość rodzin
Pedagog- psychoterapeuta	$\frac{3}{4}$ etatu	14
Pedagog- psychotraumatolog	Umowa-zlecenie – $\frac{1}{2}$ etatu	11
Psycholog –psycholog kliniczny	1 etat	12
Pedagog- psychotraumatolog	1 etat	12
Pedagog-trener	1 etat	12
Pedagog-pracownik socjalny	1 etat	5

Zarówno koordynatorzy jak i pozostali pracownicy zespołu sukcesywnie podnoszą swoje kompetencje poprzez uczestnictwo w specjalistycznych szkoleniach, warsztatach, konferencjach i supervizjach. Dwoje z koordynatorów w roku 2018 uzyskało certyfikaty poświadczające ukończenie specjalistycznych kursów i tym samym uzyskanie statusu psychotraumatologa i psychoterapeuty. Cały zespół zakończył w 2018 roku specjalistyczne szkolenie z zakresu psychotraumatologii rodzinnej. Kierownik zespołu oraz jeden koordynator otrzymał certyfikaty psychotraumatologa z Instytutu Psychoterapii Zintegrowanej w Monachium uprawniający do pracy psychotraumatologicznej na terenie Unii Europejskiej.

W 2018 r. kontynuowano realizację programu „Z nadzieją w przyszłość” dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej podczas zajęć Klubu Młodzieżowego. W poprzednich latach obserwowano nasilenie trudności psychologicznych i emocjonalnych u dzieci zbliżających się do 18 roku życia. Nasilały się zachowania buntownicze, podkreślanie własnej autonomii w nieakceptowany społecznie sposób, demoralizacja i autodestrukcja, przy jednoczesnej niechęci do korzystania z pomocy specjalistycznej. Z obserwacji osób pracujących z dorastającą młodzieżą w pieczy zastępczej, aktualnych badań i literatury fachowej oraz wiedzy psychologicznej wynika, że młodzież przebywająca w pieczy zastępczej ma dużą potrzebę niezależności przy jednocześnie wysokim poziomie lęku przed dorosłością, ale też odrzuceniem. W okresie nastoletnim powracają traumy wczesnodziecięce objawiające się totalnym odrzuceniem opiekunów zastępczych i potrzebą „życia na własny rachunek”, natomiast opiekunowie zastępczy często nie mają wystarczających kompetencji emocjonalnych, aby radzić sobie z trudnymi zachowaniami, nie rozumieją wpływu zaburzeń więzi na rozwój zachowań destrukcyjnych w adolescencji; mają również duży lęk przed odpowiedzialnością za

zachowanie przyjętych dzieci oraz oceną środowiska. Młodzież opuszczająca środowisko zastępcze po uzyskaniu pełnoletności ma niewielkie możliwości podjęcia samodzielnego życia ze względu na niskie kompetencje na rynku pracy, tym samym niskie wynagrodzenie połączone z niemożnością pozyskania niezależnego mieszkania, co łączy się z uczuciem rozczarowania, frustracji i bezradności. Kolejną trudnością jest to, że część młodzieży planuje po 18 r.ż. powrót do rodziny pochodzenia, której sytuacja najczęściej nie zmieniła się od chwili odebrania dzieci, środowisko jest niemotywuujące, a wręcz destrukcyjne, niemniej młodzież wierzy w dobroć swoich rodziców, ponadto czuje się odpowiedzialna za ich życie. Skutkuje to często przerwaniem nauki, brakiem zatrudnienia ze względu np. na brak dojazdu.

Wprowadzenie do zajęć klubowych elementów programu „Z nadzieją w przyszłość” ma na celu wytworzenie pozytywnej więzi pomiędzy uczestnikami a prowadzącymi, zbudowanie wzajemnego zaufania oraz wytworzenie atmosfery zrozumienia i akceptacji. Ma to służyć dobrej współpracy osób usamodzielniających się z pracownikami Centrum i zabezpieczyć potrzebę bycia w kontakcie z dorosłą, dojrzałą osobą w sytuacji naturalnego w okresie dojrzewania konfliktu z opiekunami zastępczymi. Zajęcia prowadzone są zarówno przez trenerów pracujących na co dzień w Klubie, jak i przez dodatkowych specjalistów takich jak pracownik socjalny, edukator seksualny, profilaktyk uzależnień behawioralnych, prawnik.

Promocja rodzicielstwa zastępczego

W 2018 roku w ramach współpracy z Wydziałem Kultury i Promocji Starostwa Powiatowego w Kartuzach i Kartuskim Centrum Kultury oraz sponsorami po raz kolejny zorganizowano dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka festyn integracyjno-edukacyjny z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego „Jesteśmy Razem”. W trakcie organizowanego w dniu 3 czerwca 2018 r. festynu rodziny miały możliwość korzystania ze wszystkich rozrywek – „wesołe miasteczko”, spektaklu teatralno-cyrkowego, pokazu typu LEDSHOW dla dzieci, poczęstunku oraz innych licznych atrakcji. W festynie uczestniczyli wszyscy pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, co dało możliwość mniej formalnego niż na co dzień kontaktu, wspólnego spędzenia czasu, ewentualnie skonsultowania bieżących spraw. Pracownicy tradycyjnie ubrani byli w koszulki promujące ideę rodzicielstwa zastępczego, ponadto w stoisku PCPR były dostępne ulotki oraz udzielano ustnie informacji

dotyczącej procedury kwalifikowania do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wszystkim zainteresowanym. Udzielono takich informacji 27 osobom oraz rozdano 78 ulotek.

W dniu 4 sierpnia 2018 r. rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka miały możliwość uczestnictwa w koncercie inauguracyjnym Międzynarodowy Festiwal Muzyczny NDI Sopot Classic, który odbywał się Operze Leśnej w Sopocie. Również w miesiącu sierpniu dzięki współpracy z fundacją „Serce” im. J. Korczaka w Sopocie jedna rodzina zastępcza zawodowa z powiatu kartuskiego uczestniczyła w zorganizowanym wyjeździe wakacyjnym do Łądku Zdroju.

W dniu 1 grudnia 2018 r. na zaproszenie Fundacji „Serce” im. J. Korczaka rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz wychowankowie z placówek opiekuńczo-wychowawczych uczestniczyli w corocznym koncercie świątecznym w wykonaniu Polskiej Filharmonii Kameralnej w Sopocie. Oprócz koncertu muzycznego wszystkie dzieci otrzymały upominki mikołajowe.

W dniu 13 grudnia 2018 r. zorganizowano spotkanie mikołajkowo-świąteczne połączone z przedstawieniem teatralnym dla dzieci pt. „Opowiedział dzieciom sowa – leśne święta”. Po spektaklu aktorzy zorganizowali animacje dla dzieci (malowanie twarzy, konkursy, wspólne tańce). Był poczęstunek oraz spotkanie ze św. Mikołajem. Dzieci otrzymały paczki świąteczne przygotowane ze słodczych przekazanych przez sponsorów. Starsze dzieci, które nie chciały ze względu na wiek uczestniczyć w spotkaniu lub rodziny, które z innych powodów nie mogły uczestniczyć, otrzymały podarunki świąteczne przywiezione przez koordynatorów w czasie wizyt domowych. W spotkaniach wzięły udział rodziny wraz z wychowankami i własnymi dziećmi oraz wychowankowie placówki opiekuńczo-wychowawczej. Łącznie uczestniczyło 298 osób.

IV. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo jest niepieniężną formą pomocy dla osób i rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych bez względu na posiadany dochód. Oferowane wsparcie jest dostosowane do rodzaju problemu oraz sytuacji klienta. Poradnictwo specjalistyczne w roku 2018 prowadzone było w następujących formach:

- 1) edukacja w zakresie prawidłowego sprawowania opieki rodzicielskiej,
- 2) prowadzenie rozmów zmierzających do zmniejszenia skutków wyuczonej bezradności,
- 3) mediacje między małżonkami będącymi w konflikcie oraz rodzicami i dziećmi,
- 4) udział w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych i grupach roboczych,
- 5) motywowanie osób dotkniętych przemocą do podejmowania działań zmierzających do jej zapobiegania,
- 6) zachęcanie, nakłanianie i motywowanie do podejmowania leczenia,
- 7) motywowanie do zwiększenia aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia,
- 8) edukacja współmałżonka w zakresie zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu i innych używek oraz przemocy w rodzinie,
- 9) konsultacje i poradnictwo psychologiczne,
- 10) współpraca z wolontariuszami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami współpracującymi z dzieckiem i rodziną,
- 11) uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów,
- 12) udzielanie informacji z zakresu przysługujących praw i uprawnień osób niepełnosprawnych, ofiar przemocy,
- 13) poradnictwo w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, nabywanie i doskonalenie umiejętności, edukacja w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich,
- 14) pomoc w redagowaniu pism i wniosków do instytucji zewnętrznych (sądów, urzędów),
- 15) poradnictwo prawne.

Działalność Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach

Od 2002 roku Powiat Kartuski prowadzi Centrum Interwencji Kryzysowej funkcjonujące w strukturze organizacyjnej PCPR w Kartuzach. Wszechstronność prowadzonych działań

w obszarze interwencji kryzysowej wymaga zatrudnienia kadry merytorycznie przygotowanej do realizacji określonych działań.

W roku 2018 z pomocy CIK skorzystało 851 osób, udzielono 1337 porad.

Tabela 21. Struktura pomocy udzielonej w ramach Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach w 2018 r.

Działania	łącznie	porady	Psycholog
Przemoc	223	223	164
Alkoholizm i inne uzależnienia	173	173	146
Dzieci ofiary przemocy	68	68	68
Molestowanie, gwałt	15	15	13
Niepełnosprawność i choroby psychiczne	37	37	32
Strata Bliskiej osoby	17	17	15
Nieszczęśliwy wypadek, np. komunikacyjny	1	1	1
Bezdomność i problemy socjalno-bytowe	10	10	10
Problemy rodzinne (bezzadność, konflikty małżeństwie, problemy wychowawcze, problemy osobiste)	382	382	382
próby samobójcze, myśli samobójcze	32	32	31
Interwencje w miejscu zamieszkania	-	-	-
Sesje rodzinne, mediacje	103	103	93
Grupy wsparcia	12	-	-
Udział w przesłuchaniach, rozprawach sądowych	10	-	-
Organizowanie zespołów interdyscyplinarnych na rzecz poprawy sytuacji w rodzinie	3	-	-
Organizowanie zespołu kryzysowego w pracy z rodziną na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej oraz rodziną zagrożoną odebraniem dziecka	13	-	-
Udział w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych w GOPS-ach z terenu powiatu kartuskiego	210	-	-
Wizyty psychologa w Szpitalu Powiatowym w Kartuzach	-	-	-
Bezpłatne porady prawne	78	-	-
Ofiary cyberprzemocy	14	14	14
Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc „Można Inaczej”	1- program Rozpoczęło 19 os.	-	-
Osoby wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc	61	61	60

W roku 2018 do CIK zgłosiło 105 osób zgłaszających przemoc po raz pierwszy, w tym 71 kobiet, 26 dzieci, 8 mężczyzn. Te liczby wskazują na konieczność podejmowania działań w zakresie interdyscyplinarnego wsparcia dla ofiar przemocy, ale przede wszystkim na szeroką

edukację społeczeństwa w zakresie konsekwencji stosowania przemocy w różnej postaci.

Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych

W ramach działań realizowanych przez Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach przy współpracy z siedmioma gminami powiatu kartuskiego w roku 2018 kontynuowano działalność punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Tabela 22. Osoby korzystające z punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych w roku 2018

Lp.	Miejscowość	Dzieci od 14 do 17 lat	Osoby dorosłe od 18 lat do 60 lat w tym osoby współuzależnione	RAZEM
1	Kartuzy	5	19	24
2	Żukowo	2	4	6
3	Sulęczyno	1	5	6
4	Przodkowo	1	2	3
5	Stężyca	2	3	5
6	Somonino	3	7	10
7	Sierakowice	-	2	2
8	Chmielno	1	3	4
Razem		15	45	60

W 2018 roku odbyło się 217 konsultacji i spotkań terapeutycznych. Z działalności punktu konsultacyjnego skorzystało 60 osób (45 osób dorosłych oraz 15 osób nieletnich).

W ramach działalności punktu odbyły się również:

- spotkania terapeutyczne, konsultacje i realizacje programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób używających substancji psychoaktywnych skierowanych przez sąd lub pozostających pod opieką kuratora;
- 39 sesji rodzinnych dla 14 rodzin (łącznie 24 osoby dorosłe, 10 osób nieletnich) dotyczących wzmocnienia kompetencji wychowawczych oraz problemów związanych z uzależnieniem, współuzależnieniem czy eksperymentowaniem ze środkami psychoaktywnymi. Dodatkowo pojawiły się problemy związane bezpośrednio z epizodami depresyjnymi u nieletnich i w konsekwencji z funkcjonowaniem rodziny;
- 3 osoby zostały przekierowane do konsultacji specjalistycznych w związku

ze zdiagnozowanymi zaburzeniami psychiatrycznymi i innymi zaburzeniami funkcjonowania, w tym: 1 osoba została skierowana do specjalistycznej placówki szpitalnej w związku z rozpoznanymi zaburzeniami odżywiania, jedna rodzina w związku z rozpoznanym zespołem FASD u dziecka została skierowana w celu dalszej diagnostyki do specjalistycznej placówki leczenia, 1 osoba została umieszczona w ośrodku terapii uzależnień MONAR, gdzie przebywa do chwili obecnej.

Tabela 23. Konsultacje, warsztaty i spotkania terapeutyczne dla osób korzystających z punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i ich rodzin w 2018 r.

Lp.	Miejscowość (gmina)	Dzieci od 14 do 17 lat Porady	Osoby dorosłe od 18 lat do 60 lat Porady	RAZEM
1	Kartuzy	18	58	76
2	Żukowo	12	13	25
3	Sulęczyno	3	10	13
4	Przodkowo	3	5	8
5	Stężyca	10	32	42
6	Somonino	7	25	32
7	Sierakowice	-	12	12
8	Chmielno	4	5	9
Razem		57	160	217

Wśród głównych zgłaszanych problemów należy wymienić:

- brak wystarczających umiejętności wychowawczych (dot. rodziców i opiekunów) - osoby te zostały zaproszone do udziału w programie „Szkoła dla rodziców i wychowawców – jak rozmawiać z nastolatkiem”,
- problemy związane z uzależnieniem od środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, uzależnienia behawioralne),
- problemy związane z przemocą ekonomiczną, emocjonalną i fizyczną,
- zachowania ryzykowne podejmowane przez młodzież w tym eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi (nowe substancje psychoaktywne - dopalacze, alkohol, narkotyki), nadużywanie zachowań behawioralnych (hazard, zaburzenia odżywiania, komputer, samookaleczenia i inne zaburzenia zachowania),
- osoby wymagające wsparcia w ramach działań readaptacyjnych (młodzież i dorośli) -

przeciwdziałanie nawrotom,

- współzależnienia lub problemy społeczne związane z rozpoznaniem syndromu DDA,
- zachowania ryzykowne dotyczące młodych osób dotyczą głównie używania nowych substancji psychoaktywnych (dopalacze) oraz nadużywania marihuany i korelatywnie powiązane problemy związane z funkcjonowaniem społecznym (absencje szkolne, zespół amotywacyjny),
- używanie amfetaminy wśród dorosłych osób pozostających na rynku pracy,
- większość przypadków dotyczących używania substancji psychoaktywnych dotyczy zarówno używania narkotyków jak i alkoholu (uzależnienie mieszane).

W roku 2018 wzrosła liczba rodzin zgłaszających potrzebę konsultacji w związku z samookaleczeniem się młodych osób oraz wczesnym wiekiem inicjacji alkoholowej i narkotykowej (12-13 lat). Problemem wiodącym wśród zgłaszających się osób, u których zdiagnozowane zostało uzależnienie jest problem używania środków pobudzających (głównie amfetamina i pochodne), która na terenie powiatu kartuskiego jest bardzo popularnym środkiem. Jak wynika z obserwacji klinicznej zgłaszające się osoby uzależnione od tego typu środków to osoby wysoko funkcjonujące, pozostające na rynku pracy przeważnie w sektorze usług budowlano-remontowych. Natomiast spadła liczba osób zgłaszających się z powodu uzależnienia od hazardu.

Koszty funkcjonowania tego punktu to koszt zatrudnienia (umowa zlecenie) specjalisty ds. uzależnień od środków psychoaktywnych wynoszący 19 600,00 zł.

Tabela 24. Wysokość udziału finansowego samorządów powiatu kartuskiego w działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych w roku 2018.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Chmielno	1 127,00 zł
2	Przodkowo	1 257,00 zł
3	Sierakowice	2 418,00 zł
4	Kartuzy	3 300,00 zł
5	Somonino	1 150,00 zł
6	Sulęczyno	589,00 zł
7	Stężyca	1 431,00 zł
8	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach	8 328,00 zł
Razem		19 600,00 zł

Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych behawioralnie

Przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach działa punkt konsultacyjny udzielający pomocy w zakresie uzależnień behawioralnych. Na konsultację zgłoszyli się 104 osoby dorosłe oraz 101 dzieci i młodzieży. Łącznie odbyły się 244 konsultacje. Podczas sesji z dziećmi, które zgłosiły się z problemem bezradności wobec sytuacji życiowej, jak i samookaleczenia, zauważono poważne ryzyko prowadzące do uzależnienia od komputera oraz telefonu komórkowego i dlatego w tych przypadkach pomoc udzielana jest wielotorowo. Rodzice, którzy zgłaszali problemy wychowawcze ze swoimi dziećmi, również ujawniali zachowania ryzykowne korzystania z internetu i telefonów komórkowych. W ostatnich miesiącach 2018 roku wzrosły zgłoszenia dotyczące myśli samobójczych, prób samobójczych.

Tabela 25. Problemy zgłaszane w punkcie konsultacyjnym – uzależnienia behawioralne

Lp.	Problem	Dzieci	Osoby dorosłe
1	Uzależnienia behawioralne (nadużywanie komputera i telefonu komórkowego, zaburzenia odżywiania)	25	7
2	Samookaleczanie (w tym ryzyko uzależnienia od komputera i telefonu komórkowego)	21	2
3	Problemy wychowawcze	-	36
4	Szkodliwe używanie, uzależnienia od substancji psychoaktywnych	4	7
5	Eksperymentowanie	17	-
6	Współuzależnienie	6	29
7	Bezradność wobec sytuacji życiowej (śmierć w rodzinie) w tym ryzyko uzależnienia od komputera i telefonu komórkowego	10	23
8	Przemoc rówieśnicza	18	-
		101	104

Całkowity koszt zatrudnienia specjalisty w Punkcie Konsultacyjnym udzielającym pomocy osobom uzależnionym behawioralnie przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach za rok 2018 wynosił 20 600,00 zł i został sfinansowany ze środków Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego w Kartuzach.

W roku 2018 Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach kontynuowało realizację programu korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie „Można Inaczej”. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc „Można Inaczej” realizowany był przez okres 6 miesięcy od 20 czerwca do 05 grudnia 2018 r. Odbyły się wszystkie

z zaplanowanych 24 sesji grupowych.

Głównym celem programu było wyposażenie uczestników programu w wiedzę i umiejętności pozwalające na zmianę zachowań przemocowych na zachowania konstruktywne, które w efekcie mogą doprowadzić do poprawy funkcjonowania rodzin osób będących uczestnikami grupy. Udział w zajęciach poprzedzony był diagnozą psychologiczną oraz motywowaniem uczestników do udziału w zajęciach.

Cele ogólne programu:

- uzupełnienie działań edukacyjnych i socjalizacyjnych, istniejących form interwencji prawnej, w tym karnej i administracyjnej, podejmowanych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie faktu stosowania tej przemocy,
- zdobycie i podniesienie poziomu wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
- wykształcenie u sprawców przemocy społecznie akceptowalnych sposobów radzenia sobie z napięciem, agresją i negatywnymi emocjami,
- zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przez nie przemocy oraz zwiększy zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego życia w rodzinie,
- kształtowanie u osób stosujących przemoc, umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez użycia przemocy w rodzinie.

Do programu zostało zgłoszonych 26 osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym 11 osób zostało skierowanych przez Sąd Rejonowy w Kartuzach (prawomocny wyrok), 10 osób skierowanych przez Gminne Zespoły Interdyscyplinarne z terenu powiatu kartuskiego, 1 osoba skierowana przez kuratorów sądowych, 2 osoby skierowane przez zespół kryzysowy, 2 osoby zgłosiły się dobrowolnie. Program po rekrutacji rozpoczęło 19 osób.

Grupa miała charakter otwartych spotkań co oznacza, że przez cały czas trwania projektu prowadzona była rekrutacja. Program ukończyło 9 osób. Zdaniem prowadzących uczestnicy sami proponowali poruszenie ważnych dla nich tematów np. związanych z uzależnieniami czy sytuacją emocjonalną dzieci w rodzinach, w których jest przemoc. Tematy dotyczące strat emocjonalnych, jakie ponosiły ich dzieci dla większości uczestników stały się motywatorem do dokonania zmian w swoim życiu. Istotnym tematem okazały się mechanizmy kontrolowania własnych stanów emocjonalnych. Osiągnięcie celów, jakie miały być zrealizowane podczas zajęć grupowych było możliwe dzięki skutecznej koordynacji wszystkich działań związanych

z realizacją programu w całości. Szczególną wartością była również możliwość korzystania ze wsparcia indywidualnego przez uczestników programu. W ramach programu „Można Inaczej” zrealizowane zostały wszystkie zakładane działania. Na sfinansowanie działań w programie wydatkowano kwotę 21 000,00 zł pochodzącą z dotacji z budżetu Wojewody Pomorskiego.

W okresie sprawozdawczym specjaliści Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach przeprowadzili zajęcia profilaktyczne powiatowego programu "STOP PRZEMOCY".

Zrealizowane działania w ramach tego programu polegały na przeprowadzeniu spotkań informacyjno-edukacyjnych skierowanych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z powiatu kartuskiego z zakresu zagadnień cyberprzemocy, handlu ludźmi, przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Powyższe zajęcia przeprowadzono w siedmiu szkołach dla łącznie 617 uczniów.

Harmonogram działań realizowanych w ramach powiatowego programu profilaktyczno-edukacyjnego „STOP PRZEMOCY” za rok 2018 przedstawia poniższa tabela nr 26.

Tabela 26. Harmonogram działań w ramach realizacji programu profilaktyczno-edukacyjnego „Stop przemocy” w 2018 r.

Data, Osoba prowadząca	PROGRAM	ODBIORCY
Bartosz Łapa 25.01.2018 r.	Cyberprzemoc spotkanie dla rodziców	Szkoła Podstawowa w Mirachowie (73 osoby)
Anna Kuczkowska Bartosz Łapa 12.03.2018 r.	Cyberprzemoc	Szkoła Podstawowa w Goręczynie klasy VII (54 osoby)
Anna Kuczkowska Bartosz Łapa 09.04.2018 r.	Cyberprzemoc	Szkoła Podstawowa w Goręczynie klasy VI (56 osób)
Anna Kuczkowska Bartosz Łapa 17.05.2018 r.	Cyberprzemoc	Szkoła Podstawowa w Somoninie Klasy Gimnazjalne II (80 osób) Klasy Szkoły Podstawowej VI (50 osób)
Anna Kuczkowska Bartosz Łapa 27.09.2018 r.	Cyberprzemoc	Szkoła Podstawowa w Dzierżążnie Klasy VII i VIII (59 osób)
Bartosz Łapa 18.10.2018 r.	Cyberprzemoc	Szkoła Podstawowa w Dzierżążnie Klasy V i VI (56 osób)
Anna Kuczkowska 24.10.2018 r.	Stop przemocy szkolenie z zakresu procedury „Niebieska Karta”	Dla członków GKRPA w Sierakowicach
Anna Kuczkowska Bartosz Łapa 15.11.2018 r.	Cyberprzemoc	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Św. Kazimierza w Kartuzach Klasy VII (łącznie 65 osób)
Bartosz Łapa 19.11.2018 r.	Cyberprzemoc	Szkoła Podstawowa Grzybno Klasy VII i VIII (35 osób)
Bartosz Łapa 03.12.2018 r.	Cyberprzemoc	Szkoła Podstawowa Staniszewo Klasy VII i VIII oraz klasy III gimnazjum (89 osób)

W ramach działalności CIK w roku 2018 kontynuowano działania w ramach programu „Szansa” dla rodziców biologicznych zagrożonych odebraniem dzieci przez sąd. W ramach

programu „Szansa” zorganizowano 13 spotkań z rodzinami, gdzie małoletnie dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Wychodząc naprzeciw pojawiającym się problemom CIK wprowadzono do realizacji nową ofertę pomocową z obszaru wspierania rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dorastającym dzieckiem tj. warsztaty tematyczne „Szkola dla Rodziców - jak rozmawiać z nastolatkiem”. W wyniku spotkań diagnozująco-motywujących na warsztaty zakwalifikowało się 12 osób. „Szkola dla Rodziców” jest programem profilaktyki uniwersalnej ukierunkowany na przeciwdziałanie zachowaniom problemowym młodzieży dorastającej oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców.

Działanie to było realizowane w wymiarze 40 godzin zajęć warsztatowych poprzedzonych indywidualnymi konsultacjami. Warsztaty obejmowały tematykę wieku dorastania:

- młodzieńczy bunt,
- pragnienie akceptacji,
- potrzeba decydowania o sobie,
- przedwczesne zainteresowanie seksem,
- zachowania ryzykowne – narkotyki, alkohol, nikotyna,
- niebezpieczeństwa mediów.

Warsztaty mają pomóc rodzicom w zrozumieniu nastolatka oraz w radzeniu z problemami wychowawczymi okresu dojrzewania. Ponadto będą właściwą formą uzupełnienia i połączenia warsztatów wczesnej interwencji prowadzonych przez specjalistę punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu.

W roku 2018 r. zostało zorganizowane dwudniowe szkolenie pt. ” Interwencja Kryzysowa – Warsztat Umiejętnego Pomagania”. Celem szkolenia było wyposażenie uczestników szkolenia w wiedzę i umiejętności umożliwiające korzystanie z technik i narzędzi celem podejmowania działań na rzecz osób, rodzin, grup będących w stanie kryzysu, których celem jest zapobieganie utracie lub przywrócenie utraconej równowagi w wymiarze psychicznym, społecznym, zdolności do działania i autonomii. W szkoleniu uczestniczyło 20 osób – pracowników ośrodków pomocy społecznej z powiatu kartuskiego.

V. Realizacja zadań w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

System wsparcia osób niepełnosprawnych stanowi jeden z elementów strategii rozwiązywania problemów społecznych. Celem strategicznym jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych. Na system pomocy dla tej kategorii klientów w 2018 roku z PFRON otrzymano kwotę 2.475.184,00 zł.

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia jak również umożliwienie korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego, pośrednictwa pracy. Zadanie to realizował Powiatowy Urząd Pracy w Kartuzach.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Celem jest wyrobienie zaradności osobistej i pobudzenie aktywności społecznej, kształtowanie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji.

Rada Powiatu Kartuskiego uchwałą nr XXXIV/299/2018 z dnia 16.02.2018 r. (z późniejszymi zmianami uchwały) zatwierdziła wykaz zadań oraz podział środków finansowych PFRON na ich realizację. W roku sprawozdawczym na pomoc osobom niepełnosprawnym wydano łącznie **2.475.182,70 zł**. Na wykonanie zadań w roku sprawozdawczym wydatkowano 100% środków PFRON.

Wielkość i strukturę udzielonej pomocy przedstawia wykres nr 8 i tabela nr 27.

Wykres 8. Wielkość udzielonej pomocy ze środków PFRON w latach 2005 – 2018

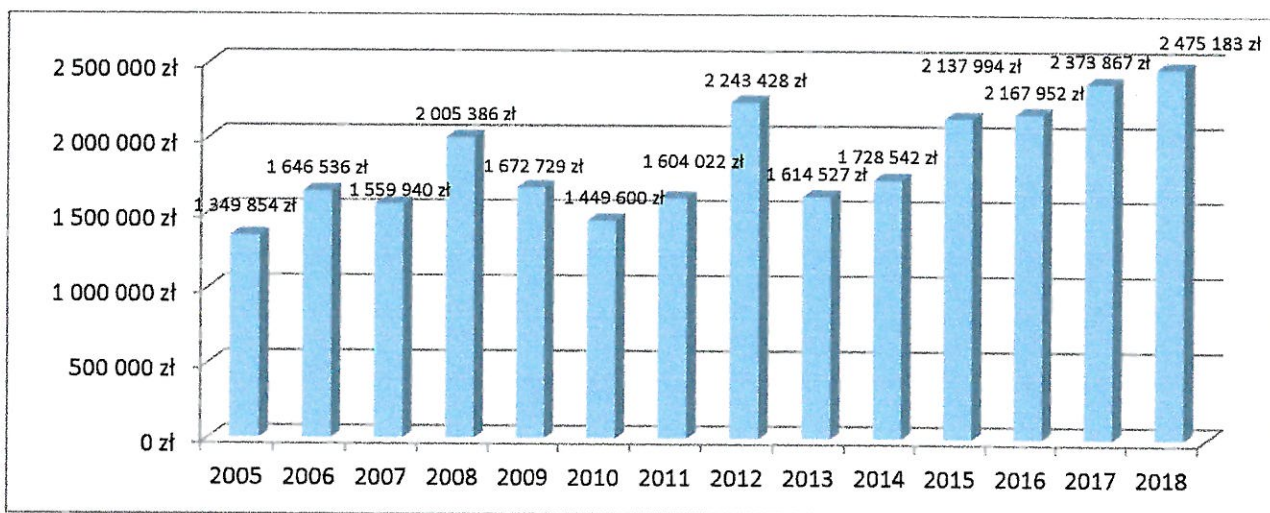
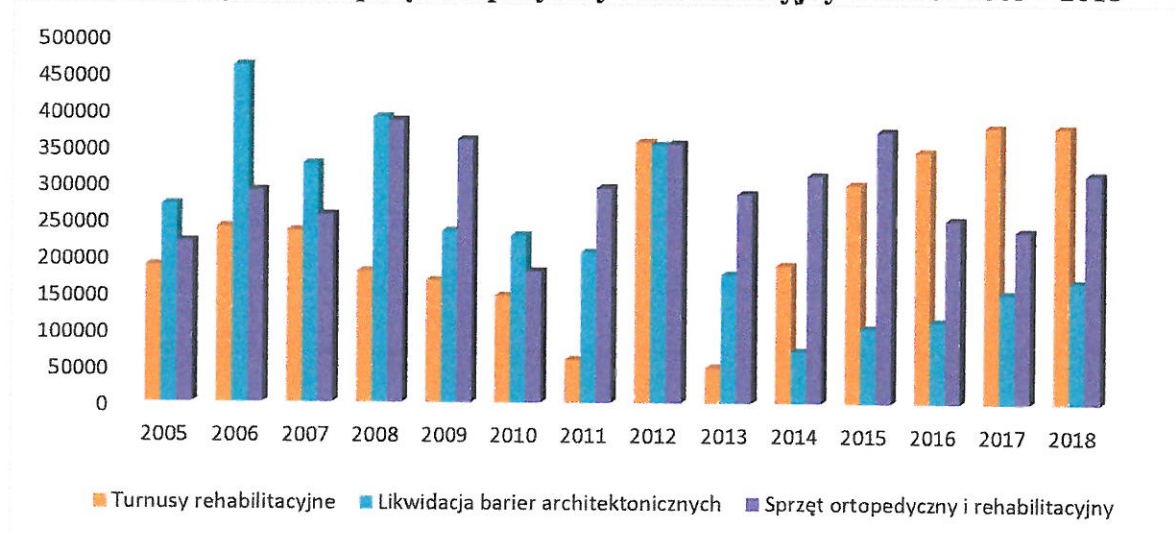

Tabela 27. Struktura wypłaconych świadczeń ze środków PFRON w roku 2018

Lp.	Formy pomocy	Ilość osób objętych pomocą	Kwota wypłaconych świadczeń
1	Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się dla dzieci	18	25.231,00 zł
2	Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się dla dorosłych	67	140.009,00 zł
3	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, ortopedyczny i środki pomocnicze dla dzieci	114	120.488,00 zł
4	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, ortopedyczny i środki pomocnicze dla osób dorosłych	326	192.298,00 zł
5	Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych dla dzieci (młodzież do 26 roku życia ucząca się)	122	131.756,00 zł
6	Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych dla dorosłych	218	245.041,00 zł
7	Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego dla instytucji i organizacji pozarządowych	140	10.273,00 zł
8	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych	9 umów 1 629 osób	25.968,00 zł
10	Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej	3 placówki (95 uczestników)	1.584.120,00 zł
11	Szkolenie osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy	0	0,00 zł
13	Jednorazowe dotacje dla osób niepełnosprawnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej	0	0,00 zł
14	Zwrot kosztów wyposażenia nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	0	0,00 zł
15	Finansowanie instrumentów rynku pracy dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP (staże, praktyki)	0	0,00 zł
16	Zlecenie realizacji zadań w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej fundacjom i organizacjom pozarządowym	0	0,00 zł
RAZEM		2 729	2.475.182,70 zł

Powyższe dane wskazują, że najwięcej osób, bo aż 1629 - korzystało z imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych, 440 osób - otrzymało pomoc przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego, 340 osób - skorzystało z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych. Natomiast najwięcej środków przeznaczono na działalność WTZ, na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych oraz na zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny, rehabilitacyjny i środki pomocnicze oraz na likwidację barier dla osób niepełnosprawnych. Wielkość udzielonej pomocy osobom niepełnosprawnym w poszczególnych latach przedstawia wykres nr 9.

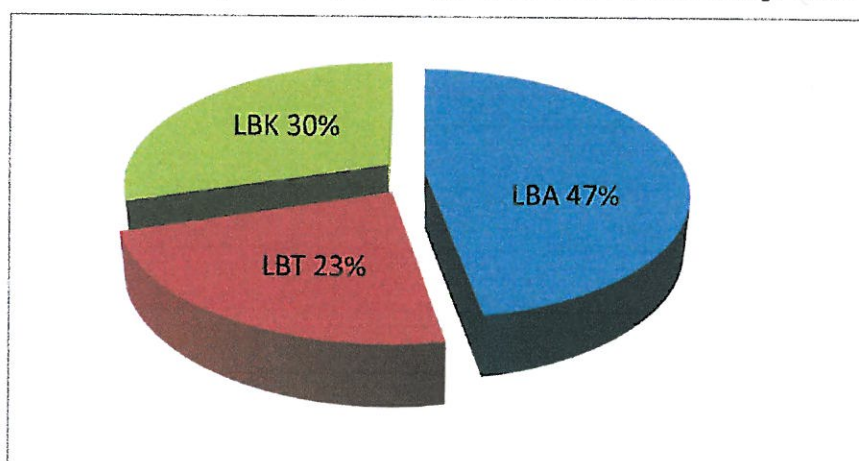
Wykres 9. Wielkość przyznanych środków na turnusy rehabilitacyjne, likwidację barier architektonicznych oraz sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny w latach 2003 – 2018

Jak wynika z powyższego wykresu od 2013 roku systematycznie wzrastają wydatki na dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych (pomoc otrzymały dzieci i młodzież niepełnosprawna oraz osoby dorosłe ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Zadanie to cieszy się największym zainteresowaniem pomimo pewnych ograniczeń w dostępie (np. dofinansowanie nie częściej niż raz na dwa lata). Zwiększeniu uległy również wydatki na zakup sprzętu ortopedycznego, rehabilitacyjnego i środków pomocniczych. Jednak spore zainteresowanie tą formą pomocy skutkowało tym, że wsparciem objęto osoby które złożyły wnioski do lipca 2018 r. Nieznacznie zwiększyło się dofinansowanie na likwidację barier architektonicznych. W roku sprawozdawczym w zakresie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się podpisano łącznie 85 umów, z tego 67 – dla osób dorosłych, a 18 dla dzieci niepełnosprawnych.

Procentowy udział poszczególnych form w likwidacji barier przedstawia wykres nr 10.

Wykres 10. Procentowy udział poszczególnych form w likwidacji barier w roku 2018

Jak wynika z wykresu najwięcej umów podpisano na likwidację barier architektonicznych – 40 umów, likwidację barier w komunikowaniu się – 26 umów, likwidację barier technicznych – 19 umów. W roku sprawozdawczym w ramach likwidacji barier technicznych dofinansowano zakup m.in. 11 łóżek rehabilitacyjnych z napędem elektrycznym dla osób zależnych.

Mając na uwadze niewystarczającą ilość środków finansowych ograniczono dostęp do wsparcia osobom z lekkim stopniem niepełnosprawności do dofinansowań z zakresu likwidacji barier architektonicznych oraz turnusów rehabilitacyjnych.

Tabela 28. Rodzaj dofinansowanego sprzętu ortopedycznego, rehabilitacyjnego i środków pomocniczych w roku 2018

Nr	Wyszczególnienie	
I	Sprzęt rehabilitacyjny	razem 22
II	Przedmioty ortopedyczne	razem 154
1	z tego na: wózki inwalidzkie ręczne	3
2	wózki inwalidzkie specjalne	10
3	wózki inwalidzkie specjalne dziecięce	5
4	protezy, ortezy	59
5	pończochy kikutowe	36
6	gorsety i kołnierze ortopedyczne	12
7	obuwie ortopedyczne	16
8	balkoniki i podpórki	2
9	indywidualne przedmioty pionizujące	5
10	urządzenia multifunkcyjne	4
11	pozostałe	2
III	Środki pomocnicze	razem 57 693
1	z tego na: soczewki	6
2	aparaty słuchowe	204
3	wkładki uszne	43
4	systemy wspomagające słyszenie	2
5	cewniki urologiczne	5 888
6	pieluchomajtki	51 470
7	protezy piersi	0
8	peruki	1
9	materace przeciwoleżynowe	7
10	Pozostałe (m.in.. worki stomijne)	72
IV	Zadanie art. 35a ust.1 pkt 7 lit.	Ogółem 57 869

W roku 2018 podobnie jak w latach ubiegłych najczęściej wspierano osoby niepełnosprawne w zakupie cewników, pieluchomajtek oraz aparatów słuchowych. Ponadto należy zauważyć, że zwiększyła się liczba osób korzystających ze wsparcia w kosztach zakupu wózków inwalidzkich, w tym specjalistycznych.

W pomocy osobom niepełnosprawnym stawiano również na ich wszechstronną aktywizację uwzględniając ich deficyty i możliwości. Samorządy jak i organizacje pozarządowe podejmujące przedsięwzięcia w zakresie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych mogły liczyć na dofinansowanie tych działań ze środków PFRON. W roku 2018 podpisano 9 umów na realizację tego zadania.

Zakres udzielonego wsparcia przedstawia tabela nr 29.

Tabela 29. Zakres dofinansowania sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych w roku 2018

Lp.	Nazwa podmiotu	Zakres dofinansowania	Data realizacji	Kwota
1	Gmina Chmielno	XVII Jarmark Folklorystyczny i Wojewódzki Przegląd Twórczości Kulturowego DPS i ŚDS z województwa pomorskiego.	24.05.2018	4 500,00 zł
2	Gmina Chmielno	Cykl spotkań integracyjnych dla seniorów i osób niepełnosprawnych w wieku poprodukcyjnym z terenu gminy Chmielno.	12.11.2018 13.11.2018 15.11.2018	4 000,00 zł
3	Gmina Chmielno	Olimpiada Sportowa Osób Niepełnosprawnych.	7.06.2018	3 200,00 zł
4	Gmina Chmielno	Wycieczka integracyjna: wycieczka na Mazury- szlakiem Sanktuariów Maryjnych.	19-20. 06.2018	2 000,00 zł
5	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kartuzach	Muzyka bez granic w naszym mieście – I gra miejska dla osób niepełnosprawnych”	14.06.2018	2 968,00 zł
6	Gmina Somonino	XVI Plenerowe Spotkanie osób niepełnosprawnych „Ostrzyckie Wędkowanie”	6.06.2018	3 100,00 zł
7	Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Niepełnosprawnym Wychowankom Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Żukowie	Hej, Mazury, jak wy cudne- wyjazd turystyczno- rekreacyjny do sasku Małego	11-13.06. 2018	1 700,00 zł
8	Polski Związek Niewidomych Okręg Pomorski w Gdańsku	Wyjazd rekreacyjno- krajoznawczy "Szlakiem Mazurskich Jezior"	30.07- 05.08. 2018	2 000,00 zł
9	Polski Związek Niewidomych Okręg Pomorski w Gdańsku	Obchody Dnia Białej Laski 2018	18.10.2018	2 500,00 zł
RAZEM				25 968,00 zł

W roku 2018 - 100% środków PFRON zostało przeznaczonych na rehabilitację społeczną, co wynikało z ogromnych potrzeb w tym zakresie. Na działania w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych nie przeznaczono żadnych środków PFRON.

Pomoc osobom niepełnosprawnym to nie tylko pomoc materialna. Mając na uwadze mnogość problemów związanych z niepełnosprawnością w roku sprawozdawczym prowadzono doradztwo dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia. Skalę udzielonej pomocy przedstawia tabela nr 30.

Tabela 30. Liczba udzielonych porad i informacji w 2018 roku

Lp.	Podmiot zgłaszający się po informacje	Liczba osób
1	Osoby niepełnosprawne	2 866
2	Otoczenie osoby niepełnosprawnej	1 793
3	Organizacje pozarządowe i instytucje	233
4	Pracodawcy	28
Razem		4 920

Oprócz doradztwa w roku 2018 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach w okresie od 1 marca do 19 kwietnia zorganizowano 5 konsultacji z pracownikami Urzędu Skarbowego w Kartuzach dla osób niepełnosprawnych dotyczących prawidłowego rozliczenia PIT za 2017 r. Zakres tematyczny spotkań przedstawia tabela nr 31.

Tabela 31. Zakres tematyczny spotkań informacyjno-edukacyjno-wychowawczych w roku 2018

Lp.	Zakres tematyczny	Miejsce	Termin realizacji
1.	Konsultacje z pracownikiem Urzędu Skarbowego dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów pt. „Jak prawidłowo rozliczyć PIT za 2017 r.”. (z porad skorzystało łącznie 36 osób niepełnosprawnych)	PCPR Kartuzy	07.03.2018 r. 21.03.2018 r. 28.03.2018 r. 04.04.2018 r. 18.04.2018 r.
2.	Dzień Osób z Niepełnosprawnością pn. „Sięgnij po sukces” w ZUS.	ZUS Kartuzy	11.05.2018 r.
3.	Spotkanie informacyjne dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin dla grupy integracyjnej osób niepełnosprawnych w Kiełpinie.	Kiełpino	12.05.2018 r.
4.	Spotkanie informacyjne pt. „Na tropie Glutenu” współorganizowane z Pomorskim Oddziałem Polskiego Stowarzyszenia Osób z Celiakią i na diecie bezglutenowej	PCPR Kartuzy	20.10.2018 r.

Realizacja programu PFRON „Aktywny samorząd” w 2018 roku

Na podstawie umowy z PFRON w roku 2018 realizowano program „Aktywny samorząd” zaadresowany do osób niepełnosprawnych o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz do dzieci niepełnosprawnych, którego celem jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W ramach programu wsparcie otrzymały również osoby niepełnosprawne uczące się w szkołach wyższych w zakresie dofinansowania czesnego oraz dodatku do kosztów kształcenia. W roku 2018 wsparcie otrzymały łącznie 144 osoby niepełnosprawne o łącznej wartości 499.194,52 zł. Corocznie obserwujemy wzrost zainteresowania ze strony osób niepełnosprawnych ofertą w tym programie. Stopień wydatkowania otrzymanych w 2018 roku środków z PFRON na realizację działań w tym programie wyniósł 98,16%.

Finansowanie i nadzór nad działalnością Warsztatów Terapii Zajęciowej

Na terenie powiatu kartuskiego w roku 2018 funkcjonowały trzy warsztaty terapii zajęciowej dla 95 osób niepełnosprawnych. Organami prowadzącymi dla dwóch placówek są samorządy gminne w Somoninie i w Chmielnie, a dla placówki w Stężycy - Fundacja Słoneczne Wzgórze w Stężycy.

Ponadto powiat kartuski w ramach podpisanego porozumienia z powiatami wejherowskim i gdańskim ponosi koszty terapii zajęciowej 6 mieszkańców powiatu kartuskiego będących uczestnikami WTZ w Bojanie (powiat wejherowski) i w Łapinie Dolnym (powiat gdański). Powyższe dane obrazuje tabela nr 32.

Tabela 32. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze wsparcia warsztatów terapii zajęciowej w 2018 roku

Lp.	Nazwa placówki	Ilość uczestników
1	Warsztat Terapii Zajęciowej w Somoninie	40 osób
2	Warsztat Terapii Zajęciowej w Chmielnie	30 osób
3	Warsztat Terapii Zajęciowej w Stężycy	25 osób
4	Warsztat Terapii Zajęciowej w Bojanie (powiat wejherowski)	5 osób
5	Warsztat Terapii Zajęciowej w Łapinie Dolnym (powiat gdański)	1 osoba
Razem		101 osób

Uczestnikami WTZ są osoby niepełnosprawne ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Przyczynami niepełnosprawności są:

- upośledzenie umysłowe,
- choroby psychiczne,
- epilepsja,
- schorzenia neurologiczne i ruchowe.

W roku 2018 placówki WTZ opuściło łącznie 11 uczestników i przyjęto 9 nowych uczestników, powyższe dane obrazuje tabela nr 32. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż od lipca 2018 r. czterech uczestników WTZ w Stężycy opuściło placówkę w związku z podjęciem pracy w spółdzielni socjalnej. To kolejne osoby, które weszły na rynek pracy z placówek, których działalność ma na celu uzawodowienie osób niepełnosprawnych. To zatrudnienie to kolejny etap rehabilitacji osób niepełnosprawnych opuszczających WTZ.

Tabela 33. Liczba uczestników WTZ z terenu powiatu kartuskiego według stopnia i rodzaju niepełnosprawności w 2018 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób	Rodzaj niepełnosprawności						Liczba osób:	
			U	P	E	N	R	Inne	Opuszczających WTZ	Przyjętych do WTZ
1	Stopień znaczny	55	24	13	4	16	12	4	2	8
2	Stopień umiarkowany	40	13	26	5	3	3	8	7	3
Razem		95	x	x	x	x	x	x	9	11

Uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej są głównie ludzie młodzi, którzy opuścili system edukacji i wymagają aktywizacji społecznej i zawodowej. Najliczniejszą grupę stanowią osoby do 34 roku życia – 61% wszystkich uczestników. Kolejną grupą są osoby w wieku od 35 do 45 lat – 23%, od 46 do 65 lat – 16%. 50,5% uczestników stanowią kobiety. Powyższe obrazuje tabela nr 34.

Tabela 34. Liczba uczestników WTZ z terenu powiatu kartuskiego według płci i wieku w 2018 roku

Lp.	Przedział wiekowy (lat)	Liczba	Płeć	
			M	K
1	18-21	6	2	4
2	22-25	14	8	6
3	26-29	20	11	9
4	30-34	18	6	12
5	35-40	13	8	5
6	41-45	9	5	4
7	46-50	5	3	2
8	51+	10	4	6
Razem		95	47	48

Warsztaty Terapii Zajęciowej zapewniają wsparcie dla osób niepełnosprawnych z terenu całego powiatu. Udział mieszkańców z poszczególnych gmin przedstawia tabela nr 35.

Tabela 35. Liczba uczestników WTZ według miejsca zamieszkania z uwzględnieniem podmiotu zapewniającego transport w 2018 roku

Lp.	Gminy	Liczba osób	Transport			
			WTZ	Gmina	Rodzina	Publiczny
1	Chmielno	8	2	3	3	-
2	Kartuzy	19	19	-	-	-
3	Przodkowo	3	3	-	-	-
4	Sierakowice	16	16	-	-	-
5	Somonino	11	9	-	2	-
6	Stężyca	10	8	-	2	-
7	Sulęczyno	8	8	-	-	-
8	Żukowo	20	18	-	-	2
Razem:		95	83	3	7	2

Z uwagi na rozmieszczenie placówek WTZ na terenie powiatu oraz z uwagi na sieć transportu publicznego z nieadekwatną liczbą połączeń dla 87% uczestników WTZ zapewnia transport własnymi lub gminnymi środkami transportu. Jedynie 7 osobom transport do placówek zapewnia rodzina, a dwie osoby dojeżdżają transportem publicznym. Zgodnie z ustawą o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych koszty działalności WTZ są finansowe ze środków PFRON w 90% oraz ze środków powiatu kartuskiego w wysokości 10%. Ponadto organy prowadzące warsztaty wspierają ich działalność w ramach środków własnych, co przedstawia tabela nr 36.

Tabela 36. Struktura kosztów działalności WTZ w powiecie kartuskim w 2018 roku

Lp.	Placówki	Organ prowadzący	Koszty działalności ogółem	Środki PFRON	Środki powiatu	Środki własne
1	Warsztat Terapii Zajęciowej w Somoninie	Gmina Somonino	872 541 zł	666 340 zł	79 200 zł	127 001 zł
2	Warsztat Terapii Zajęciowej w Chmielnie	Gmina Chmielno	564 058 zł	500 380 zł	59 400 zł	4 278 zł
3	Warsztat Terapii Zajęciowej w Stężycy	Fundacja Słoneczne Wzgórze w Stężycy	467 178 zł	417 400 zł	49 500 zł	278 zł
Razem			1 903 777 zł	1 584 120 zł	188 100 zł	131 557 zł

Średni koszt utrzymania uczestnika w WTZ w roku 2018 wyniósł 1 670 zł. Celem warsztatów terapii zajęciowej było podniesienie poziomu funkcjonowania osób niepełnosprawnych w sferze społecznej i zawodowej poprzez uczestnictwo w terapii zajęciowej, a także aktywne uczestnictwo w przedsięwzięciach kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych

oraz turystycznych.

Na uwagę zasługuje fakt aktywnego uczestnictwa wszystkich placówek WTZ oraz organizacji pozarządowych (SPON w Sierakowicach) w organizacji podczas Dni Powiatu Kartuskiego – Krainy Rękodzieła. To przedsięwzięcie ma na celu promowanie twórczości osób niepełnosprawnych z WTZ oraz integrację osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym i cieszy się sporym zainteresowaniem osób uczestniczących w wydarzeniu.

Placówki podlegają corocznie kontrolom ze strony PCPR Kartuzy oraz kontrolom ZUS, Sanepidu oraz w przypadku jednostek w Somoninie i w Chmielnie samorządu gminnego w zakresie prawidłowości działalności.

Domy Pomocy Społecznej w Kobysewie oraz w Stężycy

Do zadań z zakresu pomocy społecznej należy również zapewnienie i prowadzenie usług o określonym standardzie w ośrodkach wsparcia, domach pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych, starych. Na terenie powiatu kartuskiego funkcjonują dwa publiczne domy pomocy społecznej tj. dom w Kobysewie z filią w Sulęcynie dla 80 mieszkańców z zaburzeniami psychicznymi oraz dom w Stężycy dla 30 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dla którego organem prowadzącym jest gmina Stężyca. W ramach porozumienia zawartego pomiędzy powiatem i gminą Stężyca Starosta kieruje mieszkańców do ww. placówki. Stan mieszkańców na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosi 109 osób. Zakres pomocy instytucjonalnej przedstawia tabela nr 37.

Tabela 37. Ilość osób przebywających i oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej w roku 2018

Lp.	Nazwa placówki	Liczba umieszczonych w roku 2018	Łącznie korzystających	Liczba oczekujących osób z terenu powiatu
1	Dom Pomocy Społecznej Kobysewo	7	87	2
2	Dom Pomocy Społecznej Stężyca	3	33	0

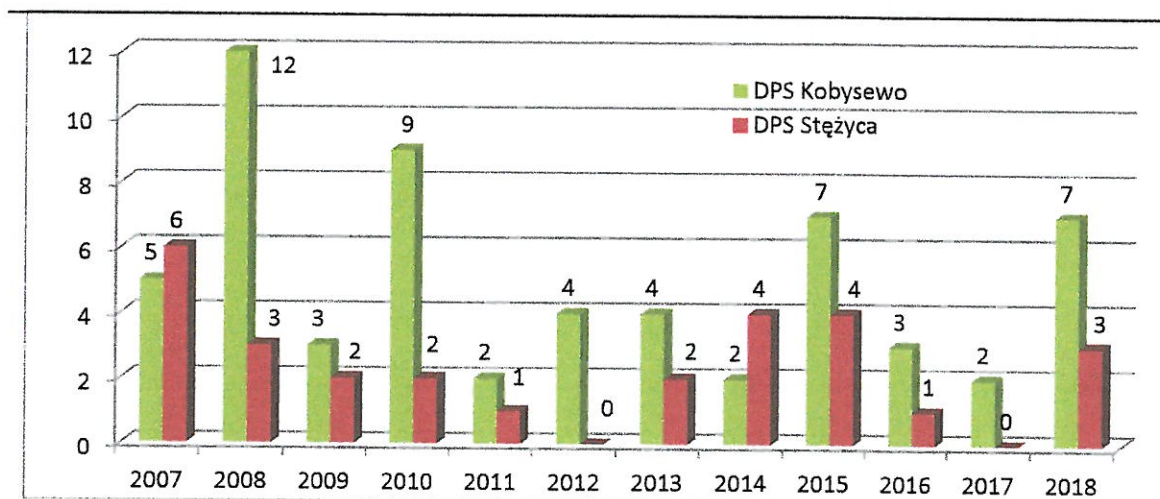
Tabela 38. Liczba mieszkańców w domach pomocy społecznej wg trybu umieszczenia - stan na dzień 31.12.2018 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców	Przyjęte na nowych zasadach	Przyjęte na starych zasadach
1	Dom Pomocy Społecznej Kobysewo	79	36	43
2	Dom Pomocy Społecznej Stężyca	30	14	16
RAZEM		109	50	59

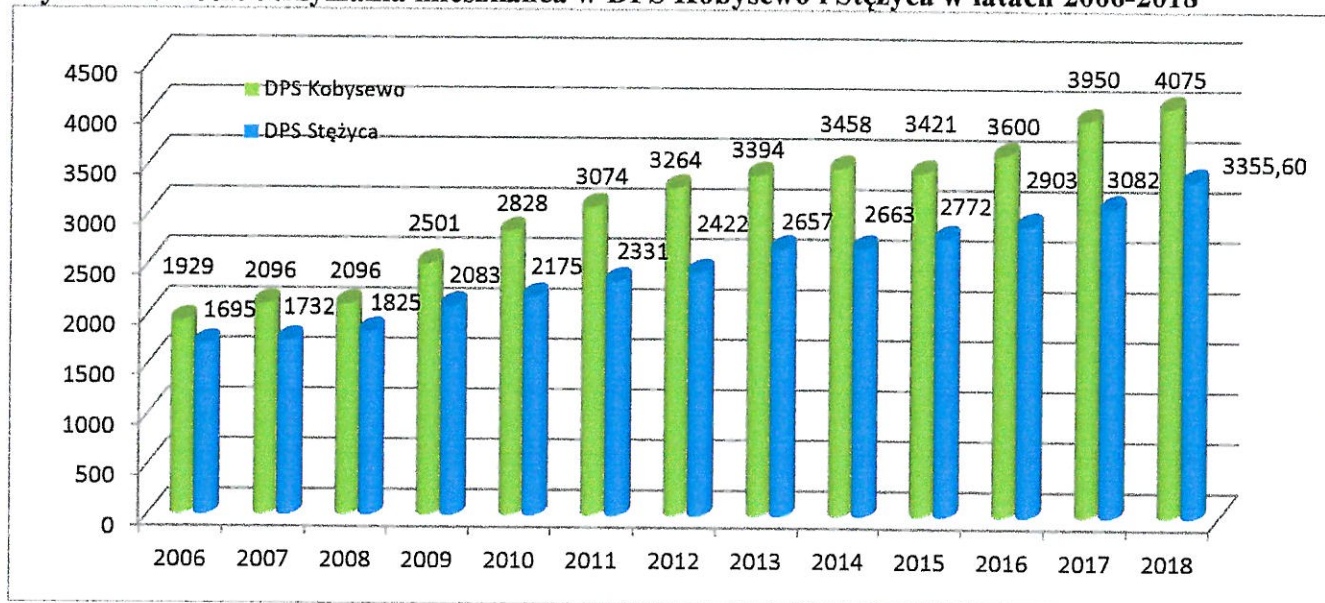
Większość mieszkańców to osoby z całkowicie lub częściowo ograniczoną sprawnością fizyczną, uzależnione od pomocy osób drugih w zakresie zaspakajania podstawowych potrzeb.

Obecnie w Domu Pomocy Społecznej w Kobysewie przebywa 41 osób całkowicie ubezwłasnowolnionych posiadających opiekuna prawnego oraz 2 osoby częściowo ubezwłasnowolnione posiadające kuratora, 23 osoby znajdują się z nakazu Sądu. Dla 16 ubezwłasnowolnionych osób opiekunami prawnymi są osoby z rodziny, dla 19 pracownicy DPS, dla 6 osób ubezwłasnowolnionych opiekunem prawnym jest osoba obca. Większość opiekunów prawnych regularnie odwiedza swoich podopiecznych, zabiera ich do swoich domów.

Wykres 11. Liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej na terenie powiatu w latach 2007-2018

Wykres 12. Koszt utrzymania mieszkańca w DPS Kobysewo i Stężycza w latach 2006-2018

Dom Pomocy Społecznej w Kobysewie podnosi systematycznie standard opieki. W tym celu przeprowadzono wiele remontów oraz inwestycji, co obrazuje tabela nr 39.

Tabela 39. Zakres remontów i inwestycji w DPS w Kobysewie w 2018 r.

Remonty:	81 066,08 zł
w tym:	
Remont łazienki dla mieszkańców w budynku głównym w Kobysewie	29 618,81 zł
Malowanie pokoi mieszkalnych Pawilonu Mieszkalnego w Kobysewie	25 078,81 zł
Malowanie łazienek Pawilonu Mieszkalnego w Kobysewie	2 033,52 zł
Remont pomieszczenia kuchenne – administracyjnego Budynku Głównego w Kobysewie	9 387,10 zł
Malowanie zmywalni w Budynku Głównym	324,00 zł
Naprawy i konserwacje urządzeń kuchennych i biurowych	5 057,36 zł
Remonty i konserwacje samochodów służbowych, sprzętu gospodarczego oraz urządzeń w kotłowni	9 566,48 zł
Inwestycje:	85 701,40 zł
w tym:	
Kocioł warzelny	11 571,84 zł
Parownica	14 329,56 zł
Samochód Ford Transit do przewozu osób niepełnosprawnych dofinansowany ze środków PFRON	59 800,00 zł

Zadaniem domów pomocy społecznej jest zapewnienie ich mieszkańcom warunków do lepszego i godnego życia, intymności, niezależności oraz umożliwienie rozwoju osobistego przez świadczenie usług zgodnie z obowiązującym standardem. Domy prowadzą usługi: socjalne

(mieszkanie, wyżywienie, ubranie, środki czystości), rehabilitacyjne, medyczne, terapeutyczne (terapia zajęciowa), kulturalne i rekreacyjne oraz religijne. Usługi medyczne dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Kobysewie świadczą lekarze i pielęgniarki ZOZ. W placówkach działają zespoły terapeutyczno-opiekuńcze, których celem jest opracowanie i wdrażanie planów indywidualnego wsparcia. Specyfika domów i potrzeby mieszkańców wymagają zatrudnienia odpowiedniej kadry.

W Domu Pomocy Społecznej w Kobysewie w 2018 r. zatrudniano 62 osoby w wymiarze 58,75 etatu. W roku sprawozdawczym placówki były kontrolowane przez wiele podmiotów i instytucji. Zakres przeprowadzonych kontroli przedstawia tabela nr 40.

Tabela 40. Kontrole przeprowadzone w 2018 roku

Kontrole w DPS w Kobysewie w 2018 roku			
Lp.	Jednostka kontrolująca	Przedmiot kontroli	Termin przeprowadzenia kontroli
1	Sąd Rejonowy w Kartuzach	Legalność pobytu, sytuacja prawna podopiecznych, sfera prac modernizacyjnych	11.03.2018 r.
2	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	Stan sanitarno-higieniczny obiektu	16.03.2018 r.
3	Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Kontrola w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia	13.04.2018 r.
4	Starosta Kartuski	Kontrola wewnętrzna w ramach kontroli zarządczej	25-26.04.2018 r.
5	Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Kartuzach	Kontrola przepisów przeciwpożarowych	26.04.2018 r.
6	Sąd Rejonowy w Kartuzach	Legalność pobytu, sytuacja prawna podopiecznych, sfera prac modernizacyjnych	15.06.2018 r.
7	Starosta Kartuski	Gospodarka finansowa, bieżąca działalność, inwestycje i remonty	28.06.2018 r.
8	Urząd Dozoru Technicznego	Kontrola urządzeń ciśnieniowych w kotłowni	05.09.2018 r.
9	Starostwo Powiatowe w Kartuzach	Przegląd ksiąg obiektów	11.12.2018 r.

W Domu Pomocy Społecznej w Stężycy przebywa 13 osób całkowicie ubezwłasnowolnionych posiadających opiekuna prawnego oraz 1 osoba częściowo ubezwłasnowolniona, dla której ustanowiono kuratora. Dla 9 ubezwłasnowolnionych osób opiekunami są osoby z rodziny, dla 4 pracownicy DPS. Większość opiekunów prawnych regularnie odwiedza swoich podopiecznych, 3 opiekunów zabiera ich do swoich domów.

Kontrole w DPS Stężycy w 2018 roku			
Lp.	Jednostka kontrolująca	Przedmiot kontroli	Termin przeprowadzenia kontroli
1	Urząd Gminy Stężycy	Kontrola okresowa oceny informacji niejawnej	11.05.2018 r.

2	PPIS Kartuzy	Pobór prób ciepłej wody użytkowej do badań pod kątem bakterii Legionella	24.05.2018 r.
3	PPIS Kartuzy	Kontrola stanu sanitarno – porządkowego i sanitarno – technicznego części mieszkalnej	25.07.2018 r.
4	PCPR Kartuzy	Wyżywienie i organizowanie posiłków, opieka medyczna, podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników	28.12.2018 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach ściśle współpracując z gminami kierującymi swoich mieszkańców z powiatu i spoza powiatu prowadzi procedury umieszczenia osób w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu kartuskiego. W 2018 r. wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące umieszczenia w domu pomocy społecznej.

VI. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kartuzach

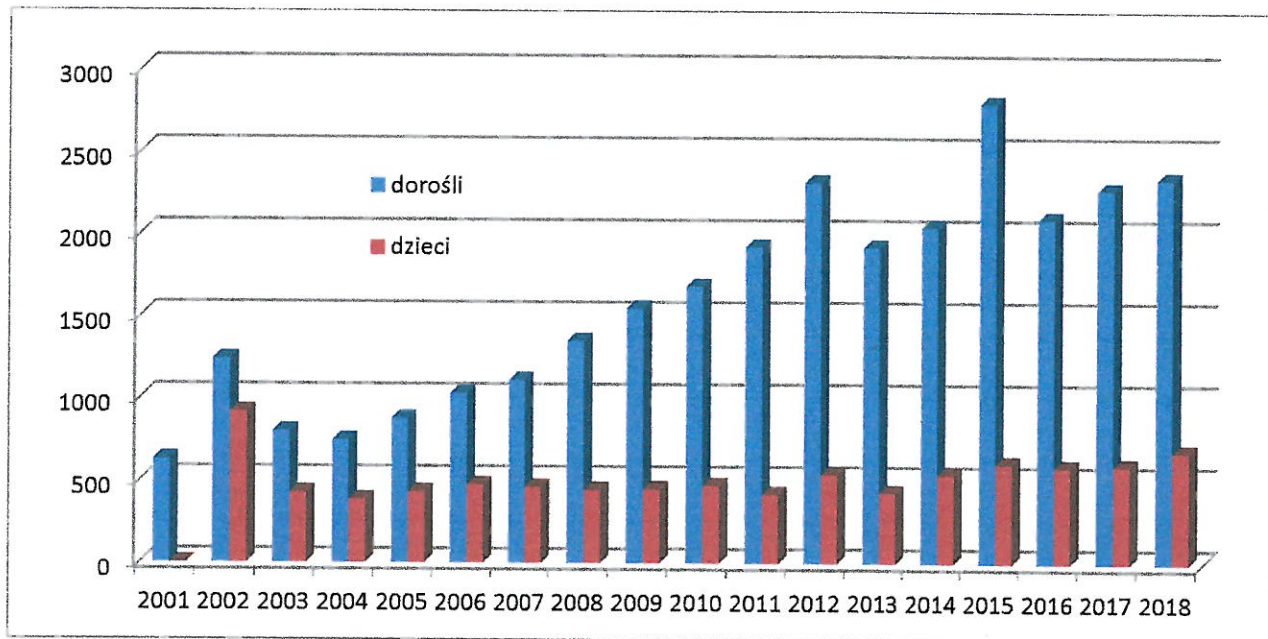
Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kartuzach funkcjonuje od stycznia 2001 roku. Skład Zespołu stanowią: przewodniczący, sekretarz, 11 lekarzy, 4 psychologów, 4 pedagogów, 4 pracowników socjalnych i 4 doradców zawodowych. Niektórzy specjaliści posiadają uprawnienia do orzekania w więcej niż jednej specjalności. Łącznie wydano 3 019 orzeczeń. W roku sprawozdawczym wydano 704 karty parkingowe. Powyższe dane przedstawia tabela nr 41.

Tabela 41. Liczba wydanych orzeczeń i legitymacji oraz kart parkingowych w 2018 roku

Orzeczenia				Legitymacje			Karty Parkingowe		
Dorośli	Dzieci	Łącznie	Odwołania	Dorośli	Dzieci	Łącznie	Osoby niepełnosprawne	Instytucje	Łącznie
2 338	681	3 019	196	843	196	1 039	698	6	704

W roku sprawozdawczym wystąpił wzrost wydanych orzeczeń zarówno dla dorosłych jak i dzieci w stosunku do roku ubiegłego. Powyższe dane obrazuje wykres nr 13. Od listopada 2017 r. wydawane są nowe legitymacje dla osób niepełnosprawnych.

Wykres 13. Ilość wydanych orzeczeń w latach 2001 - 2018

Zdecydowana większość osób ubiegała się o wydanie orzeczenia w celu uzyskania zasiłków pielęgnacyjnych, środowiskowego wsparcia, odpowiedniego zatrudnienia, uzyskania karty parkingowej. Wydane orzeczenia ze względu na cel przedstawia tabela nr 42.

Tabela 42. Powód ubiegania się o ustalenie stopnia niepełnosprawności w 2018 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba wydanych wniosków
OSOBY DOROSŁE POWYŻEJ 16 roku życia		
1	Zasiłek pielęgnacyjny	475
2	Odpowiednie zatrudnienie	568
3	Pomoc społeczna, środowiskowe wsparcie	508
4	Sprzęt ortopedyczny	137
5	Karta parkingowa	368
6	WTZ	22
7	Inne (w tym świadczenie pielęgnacyjne)	357
DZIECI do 16 roku życia		
8	Zasiłek pielęgnacyjny	442
9	Świadczenie pielęgnacyjne	240
10	Inne	23

VII. Realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych i programów

Tabela 43. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie kartuskim na lata 2014-2020

Cele	Podjęte działania
Prawidłowo funkcjonująca rodzina.	Prowadzenie zajęć „Szkoła dla Rodziców”- 3 edycje w roku. Prowadzenie zajęć „Warsztaty dla rodziców – jak rozmawiać z nastolatkiem”. Konkurs – Nagroda Starosty Kartuskiego „Perła dla życia” – V edycja.
Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców powiatu.	Realizacja programu „Z nadzieją w przyszłość”, prowadzenie Klubu Młodzieżowego dla 16 wychowanków pieczy zastępczej. W roku 2018 r. działania Klubu były realizowane w oparciu o projekt dofinansowany z budżetu MRPiPS.
Integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.	Organizacja 9 imprez w zakresie sportu kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych, w których udział wzięło 1629 osób niepełnosprawnych.
Wysoka aktywność społeczna i zawodowa seniorów.	Udział w imprezach w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku, kluby seniora w gminach powiatu kartuskiego.
Poprawa poziomu usług medycznych oraz świadomości zdrowotnej życia mieszkańców.	Wybudowany nowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kobysewie przeznaczony dla 30 osób niepełnosprawnych.

Nagroda Starosty Kartuskiego „Perła dla życia”

Zarząd Powiatu Kartuskiego uchwałą z dnia 7 marca 2018 r. przyjął już po raz piaty regulamin nagrody Starosty Kartuskiego „Perła dla życia”. Wykonanie niniejszej uchwały powierzono Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach. Celem nagrody było wyróżnienie i docenienie rodzin wielodzietnych za ich codzienny trud opieki i wychowania liczego potomstwa, a także promowanie wielodzietności i rodzicielstwa zastępczego. W ramach ogłoszonego konkursu wpłynęło 11 wniosków z 8 gmin powiatu kartuskiego oraz zgłoszono dwie rodziny zastępcze. Kapituła nagrody po dokonaniu oceny wszystkich złożonych wniosków wyłoniła laureatów nagrody i przedstawiła do akceptacji Staroście Kartuskiemu. Kapituła dokonując oceny wniosków brała pod uwagę liczbę dzieci w rodzinach, osiągnięcia edukacyjne, sportowe i artystyczne dzieci, aktywność zawodową rodziców oraz działalność dzieci i rodziców w życiu społeczności lokalnej. Zgodnie z decyzją Starosty Kartuskiego 8 rodzin nominowanych i 2 rodziny zastępcze otrzymały nagrody główne w postaci vouchera na zakup artykułów gospodarstwa domowego o wartości 2.000,00 zł do realizacji w wybranym przez siebie sklepie na terenie powiatu kartuskiego oraz nagrody dodatkowe w postaci rodzinnych biletów wstępu do Sea Parku w Sarbsku koło Łeby. Uroczyste

wręczenie nagród dla rodzin wyróżnionych w konkursie odbyło się dnia 1 lipca 2018 r. podczas Dni Powiatu Kartuskiego w Kartuzach. Łączna wartość nagród 22.549,00 zł.

Tabela 44. Program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie kartuskim na lata 2018-2020

Cele	Podjęte działania
Rozwój i wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej	1. Promowano ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez: - dystrybucję ulotek informacyjnych - obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego (festyn – 3.06.2018 r.). 2. Wspierano rodziny zastępcze poprzez: - superwizje oraz szkolenia tematyczne, - psychoterapię indywidualną dla wychowanków pieczy, - pomoc finansową, rzeczową, - wsparcie mieszkaniowe poprzez mieszkanie chronione i dofinansowanie do wynajmu lokalu, - opiekę koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, - wyjazdy integracyjne, udział w wydarzeniach kulturalnych, spotkania świąteczne oraz paczki, - bezpłatna opieka prawna.
Doskonalenie istniejącego systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej	Zmniejszono liczbę wychowanków w pieczy instytucjonalnej. Z dniem 15.11.2018 r. zlikwidowano placówkę opiekuńczo-wychowawczą łączącą funkcje placówki socjalizacyjnej i interwencyjnej „Ostrzyk” w Ostrzycach. Rozpoczęto wspólnie ze Zgromadzeniem Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego A' Paulo proces reorganizacji placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 osobowych zgodnie z wymogami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zorganizowano szkolenia dla kadry oraz szkolenia z zakresu realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia	Prowadzono klub młodzieżowy dla 16 wychowanków pieczy zastępczej. Realizowano program dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej „Z nadzieją w przyszłość”.

Tabela 45. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie kartuskim na lata 2014-2020

Cele	Podjęte działania
Stworzenie szerokiej oferty pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc	Prowadzenie Centrum Interwencji Kryzysowej. Realizowano program „Można inaczej”. Bezpłatna pomoc prawna. Prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
Podniesienie jakości i skuteczności świadczonej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie	Spotkania informacyjne z zakresu cyberprzemocy i handlu ludźmi. Zorganizowano konferencję międzynarodową „Trudne dziecko czy trudna rodzina? U źródła dysfunkcji. Zorganizowano warsztaty tematyczne „Warsztaty dla rodziców – jak rozmawiać z nastolatkiem”. Prowadzono mediacje w sprawach rodzinnych i karnych. Prowadzono w oparciu o porozumienie z 7 gminami punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych. Prowadzono punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych behawioralnie.
Utworzenie ponadresortowego systemu informacji o skali problemu, możliwościach pomocy, rodzajach działania.	Opracowanie informatora „Gdzie szukać pomocy” i jego dystrybucja.
Prowadzenie edukacji społecznej i promowanie pozytywnych postaw w stosunkach międzyludzkich.	Prowadzenie zajęć „Szkoła dla Rodziców” - dwie edycje. Spotkania informacyjne z zakresu cyberprzemocy i handlu ludźmi.

Tabela 46. Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie kartuskim na lata 2014-2020.

Cele	Podjęte działania
Prowadzenie nowoczesnego systemu informacji o możliwościach rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.	Zorganizowanie spotkań informacyjnych w gminach powiatu kartuskiego w zakresie tematyki wsparcia niepełnosprawnych mieszkańców powiatu kartuskiego. Kontynuowanie działania punktu konsultacyjnego dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów z Urzędem Skarbowym w zakresie rozliczeń podatkowych za 2017 rok. Uruchomienie przez Powiatowy Urząd Pracy w Kartuzach Centrum Poradnictwa Zawodowego w bezpośrednim sąsiedztwie PCPR. Aktywizacja zawodowa 22 osób niepełnosprawnych w ramach realizowanego projektu „Akademia Aktywności 2017-18” (szkolenia i staże zawodowe).
Zwiększenie aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w edukacji, kulturze, sporcie, turystyce i rekreacji.	Dofinansowanie 9 przedsięwzięć w zakresie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych o zasięgu powiatowym i wojewódzkim.
Podniesienie jakości usług medycznych i rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.	Dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych oraz dla placówek rehabilitacyjnych. Wspieranie projektów dot. rehabilitacji osób niepełnosprawnych ze środków budżetu powiatu w ramach konkursów grantowych.
Stworzenie systemu wsparcia aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.	Zorganizowano punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych podczas Targów Przedsiębiorczości w Kartuzach.
Udoskonalenie systemu działań opiekuńczych i terapeutycznych wspierających osoby niepełnosprawne i ich rodziny.	Wybudowano powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kobysewie.
Zniesienie barier funkcjonalnych utrudniających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu lokalnym.	Zawarto umowy z czterema podmiotami na dofinansowanie ze środków PFRON zakupu 4 pojazdów 9-osobowych oraz 1 autobusu 19-osobowego przeznaczonych do transportu osób niepełnosprawnych.

Projekt „Akademia Aktywności 2017-18”

W roku 2018 kontynuowano realizację projektu „Akademia Aktywności 2017-18” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, oś priorytetowa 5 Zatrudnienie, Działania 5.2. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy, Poddziałania 5.2.1. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy – mechanizm ZIT. Działaniami w projekcie objętych było 38 osób zakwalifikowanych do udziału w projekcie. Dla wszystkich beneficjentów opracowano indywidualny plan działania wspólnie z doradcą zawodowym i psychologiem. W ramach działań aktywizujących 16 beneficjentów uczestniczyło w kursach i szkoleniach zawodowych oraz 13 beneficjentów uczestniczyło w stażach zawodowych u pracodawców na terenie powiatu kartuskiego. Te działania zostały poprzedzone dwudniowymi grupowymi warsztatami z psychologiem i doradcą zawodowym oraz trzydniowymi warsztatami aktywnego poszukiwania pracy. Powstałe w wyniku realizacji zadania oszczędności pozwoliły na wdrożenie w roku 2019 kolejnych nowych działań w zakresie

szkoleń zawodowych i staży, co jednocześnie wiąże się z wydłużeniem realizacji projektu do 30 czerwca 2019 r.

W okresie sprawozdawczym realizowano projekty i programy na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych, pomocy dziecku i rodzinie stanowiące integralną część strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie. Podjęte działania przyczyniły się do pozyskania dodatkowych środków pozabudżetowych. Zakres otrzymanej pomocy obrazuje tabela nr 47.

Tabela 47. Środki pomocowe pozyskane w roku 2018

Lp.	Wyszczególnienie	Cel	Podmiot udzielający dotację	Kwota dotacji
1	Pilotażowy Program PFRON „Aktywny samorząd”.	Realizacja wszystkich obszarów programu AKTYWNY SAMORZĄD.	PFRON Gdańsk	537.511,01 zł
2	Program korekcyjno-edukacyjny „Można Inaczej”.	Edukacja sprawców przemocy.	PUW Gdańsk	21.000,00 zł
3	PFRON - Program wyrównywania różnic między regionami III – obszar D	Dofinansowanie do likwidacji barier transportowych - zakup 4 pojazdów 9-osobowych i 1 autobusu dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych.	PFRON Gdańsk	497.196,72 zł
4	Program osłonowy MRPiPS - konkurs	Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	MRPiPS Warszawa	42.000,00 zł
5	Budowa obiektów służących rehabilitacji ON	Budowa Środowiskowego Domu Samopomocy w Kobylewku o powierzchni użytkowej 1000 m ² .	UMWP Gdańsk PFRON	1.450.000,00 zł
6	Program – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w 2018 r.	MRPiPS Warszawa	98.975,00 zł
7	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego mechanizm ZIT	Realizacja działań w ramach projektu „Akademia Aktywności 2017-18”.	UMWP DEFS Gdańsk	145.322,21 zł
RAZEM				2.792.004,94 zł

VIII. Doradztwo Metodyczne i Szkolenia Kadry Pomocy Społecznej

W okresie sprawozdawczym zorganizowano 13 szkoleń tematycznych dla 409 uczestników. Szkolenia odpowiadają zgłaszanym potrzebom w tym zakresie. Zakres przeprowadzonych szkoleń oraz ich tematykę przedstawia tabela nr 48.

Tabela 48. Zakres przeprowadzonych szkoleń dla kadry pomocy społecznej i podmiotów współpracujących w roku 2018

Lp.	Temat szkolenia	Termin	Adresaci szkolenia	Prowadzący	Liczba osób
1	Psychotraumatologia rodzinna.	26-27.04.2018 r. 18-19.05.2018 r.	Przedstawiciele służb społecznych, pracownicy socjalni, asystenci rodzin, koordynatorzy pieczy zastępczej	Elżbieta Briz Alfred Walter	25
2	Interwencja Kryzysowa - warsztat umiejętności pomagania.	21.02.2018 r. 22.02.2018 r.	Pracownicy socjalni, psycholodzy, pedagodzy, asystenci rodzinni.	Mariusz Wilk – trener terapii krótkoterminowej, specjalista ds. interwencji.	20
3	Między chaosem a spokojem warsztat dotyczący czynników stresogennych w pieczy zastępczej, dobrej komunikacji w rodzinie i profilaktyki wypalenia.	15.05.2018 r.	Opiekunowie zastępczy.	Adam Chojnacki- psycholog psychoterapeuta specjalista w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.	19
4	Prawne aspekty rodzinnej pieczy zastępczej.	25.05.2018 r.	Opiekunowie zastępczy.	Mirosława Śmiałek - Sędzia Sądu Rejonowego w Kartuzach, Przewodnicząca wydziału rodzinnego w stanie spoczynku.	19
5	Społeczny wymiar traumy Siła rażenia doświadczenia traumatycznego w oparciu o analizę przypadków z literatury, filmu i pracy klinicznej.	27.07.2018 r.	Pracownicy pcp, gops, sadu, placówek opiekuńczo-wychowawczych, asystenci rodzinni, kuratorzy sądowi, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.	Dominika Sowa-Klejna psycholog, psychotraumatolog, wykładowca Wyższej szkoły Bankowej w Gdańsku	15
6	Społeczny wymiar traumy Siła rażenia doświadczenia traumatycznego w oparciu o analizę przypadków z literatury, filmu i pracy klinicznej.	03.08.2018 r.	Pracownicy pcp, gops, sadu, placówek opiekuńczo-wychowawczych, asystenci rodzinni, kuratorzy sądowi koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.	Dominika Sowa-Klejna psycholog, psychotraumatolog, wykładowca Wyższej szkoły Bankowej w Gdańsku	20
7	Społeczny wymiar traumy. Siła rażenia doświadczenia traumatycznego w oparciu o analizę przypadków z literatury, filmu i pracy klinicznej.	07.09.2018 r.	Pracownicy pcp, gops, sadu, placówek opiekuńczo-wychowawczych, asystenci rodzinni, kuratorzy sądowi koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.	Dominika Sowa-Klejna psycholog, psychotraumatolog, wykładowca Wyższej szkoły Bankowej w Gdańsku	30
8	Konferencja - Trudne dziecko czy trudna rodzina? U źródła dysfunkcji.	05.10.2018 r.	Pracownicy pcp, gops, sadu, placówek opiekuńczo-wychowawczych, asystenci rodzinni, opiekunowie zastępczy, nauczyciele, pedagodzy koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.	Anita Sumiła - psychiatra dziecięcy, psychoterapeuta, Anna Piaskowska – psycholog kliniczny, Nobert Müller - pedagog socjalny.	177

				Maciej Dębski - dr socjologii, Adam Chojnacki - psycholog psychoterapeuta, Justyna Herman-Gregorek - psychoterapeuta, psychotraumatolog.	
9	Wyzwania w kontakcie i pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, Rodzaje zaburzeń, trudności komunikacyjne, konstruktywna współpraca. Specyfika kontaktu z osobą psychopatyczną.	27.04.2018 r.	Pracownicy pcpr, gops, sadu, placówek opiekuńczo-wychowawczych, asystenci rodzinni, opiekunowie zastępczy, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.	Tomasz Kwiatkowski - psycholog, psychoterapeuta	18
10	Wyzwania w kontakcie i pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, Rodzaje zaburzeń, trudności komunikacyjne, konstruktywna współpraca. Specyfika kontaktu z osobą psychopatyczną.	19.10.2018 r.	Pracownicy pcpr, gops, sadu, placówek opiekuńczo-wychowawczych, asystenci rodzinni, opiekunowie zastępczy, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.	Tomasz Kwiatkowski - psycholog, psychoterapeuta.	18
11	Supervizja.	12 spotkań w 2018 r.	koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej (organizatorzy pieczy rodz. z woj. pom.).	Justyna Herman-Gregorek psychoterapeuta, psychotraumatolog.	13
12	Supervizja.	7 spotkań w 2018 r.	Kierownicy jednostek pomocy społecznej z powiatu kartuskiego.	Lech Kalita - psycholog, psychoterapeuta, supervisor.	9
13	Supervizja.	10 spotkań w 2018 r.	Rodziny zastępcze i prowadzący r.d.d. z powiatu kartuskiego.	Tomasz Kwiatkowski - psycholog, psychoterapeuta	26
Razem					409

Zorganizowano:

- spotkanie z sędziami, kuratorami, przedstawicielami placówek opiekuńczo-wychowawczych w ramach omówienia bieżącej sytuacji w pieczy zastępczej na terenie powiatu kartuskiego,
- spotkanie z przedstawicielami ZUS i Urzędu Skarbowego w Kartuzach,
- systematycznie organizowano spotkania informacyjne dla Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych (5 spotkań),

W ramach podpisanego porozumienia z PFRON Powiat Kartuski przystąpił do wdrożenia elektronicznego systemu obsługi osób niepełnosprawnych aplikujących o środki PFRON - SOW. W ramach porozumienia otrzymamy wsparcie techniczne i sprzętowe do realizacji zadania w terenie.

Ponadto uczestniczono w trzech spotkaniach z kierownikami gminnych ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu kartuskiego organizowanych cyklicznie w poszczególnych ośrodkach.

W roku 2018 w ramach zakupów inwestycyjnych dokonano zakupu pojazdu osobowego typu kombi (Skoda Octavia) jako pojazdu służbowego na potrzeby realizowanych zadań. Koszt zakupu to 84.350,00 zł. Obecnie posiadany pojazd 9-osobowy Volkswagen Transportem ma 13 lat, jest w pełni sprawny i z chwilą uruchomienia Środowiskowego Domu Samopomocy w Kobysewie, będzie przekazany do tej placówki jako wsparcie transportu uczestników.

Kontrole wewnętrzne:

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono następujące kontrole wewnętrzne:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Somoninie (2 kontrole),
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Chmielnie (2 kontrole),
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Stężycy (2 kontrole),
- rodziny zastępcze zawodowe (3 rodziny),
- rodziny zastępcze niezawodowe (2 rodziny),
- w Domu Pomocy Społecznej w Stężycy.

Kontrole zewnętrzne:

- 29-30.08.2018 r. – Powiat Kartuski – kontrola w ramach systemu kontroli zarządczej – bez uwag.
- 06.12.2018 r. – Powiat Kartuski – kontrola ksiąg obiektów – przeglądy budynków – bez uwag.
- 29.11-14.12.2018 r. – Wojewoda Pomorski – Zapewnienie dzieciom zastępczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz przebieg procesu usamodzielnienia byłych pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych – uwagi zawarte w wystąpieniu pokontrolnym.

20 03 2019

POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE W KARTUSZACH
DYREKTOR

Grzegorz Mikiciuk

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE KARTUSKIM NA ROK 2019

Potrzeby z zakresu pomocy społecznej obejmują zadania powiatu z tego zakresu i są ujęte w budżecie na rok 2019. Za najważniejsze w roku 2019 uznano:

1. Kontynuację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy „Można inaczej”.
2. Kontynuacja działania punktu konsultacyjnego dla osób z uzależnieniami behawioralnymi.
3. Kontynuacja działania punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.
4. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich osób wymagających całodobowej opieki.
5. Upowszechnienie mechanizmów aktywnej integracji osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym poprzez działania zmierzające do ich aktywizacji społeczno-zawodowej w ramach projektów unijnych oraz programu „Z nadzieją w przyszłość”. W celu stałego podwyższania efektywności pomocy usamodzielnianym wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych zasadne jest prowadzenie klubu młodzieżowego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach.
6. W zakresie bazy lokalowej:
 - opracowanie koncepcji połączenia budynków głównego z budynkiem B – sale szkoleniowe (łącznik wraz z klatką schodową oraz windą dla osób niepełnosprawnych),
 - remont piętra budynku głównego PCPR,
7. W zakresie wsparcia kadrowego PCPR Kartuzy:
 - wzrost spraw skomplikowanych pod względem prawnym wymaga zatrudnienia Radcy prawnego w wymiarze ½ etatu,

- z uwagi na rozbudowane systemy informatyczne związane z realizacją zadań (wypłata świadczeń, POMOST, orzecznictwo, system SOW PFRON od 2019 r. i inne) konieczne jest zatrudnienie informatyka w wymiarze co najmniej ½ etatu lub wykup usługi w firmie zewnętrznej.
8. Wdrożenie systemu obsługi osób niepełnosprawnych aplikujących o środki PFRON – SOW.
 9. Modernizacja własnej strony internetowej wraz z udoskonaleniem nowych zabezpieczeń i wymogów sprzętowych – fortigate.
 10. Wyposażenie i utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Kobysewie dla 30 osób niepełnosprawnych.
 11. W zakresie doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej planuje się organizację szeregu szkoleń i konferencji tematycznych obejmujących takie zagadnienia jak przemoc, uzależnienia, depresja, samobójstwa, zaburzenia więzi, adolescencja. Dokonujące się zmiany dotyczące roli pomocy społecznej oraz rozwiązywania problemów wymagają systematycznego kształcenia i doskonalenia kadr pomocy społecznej. W związku z tym planuje się stałe inwestowanie w rozwój pracowników PCPR i rozwój metodyki pracy, przy wykorzystaniu zasobów własnych oraz podmiotów zewnętrznych. Mamy nadzieję, że podejmowane działania i wdrożone rozwiązania pozwolą Centrum wpływać na ewaluację wizerunku pomocy społecznej tworząc obraz profesjonalnej instytucji otwartej na współpracę, zaangażowaną w przedsięwzięcia na rzecz poprawy sytuacji mieszkańców powiatu.

20 03 2019

POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE I KURATELSTWA
DYREKTOR
Grzegorz Mikiciuk